

www.e-vsudybyl.cz

všudybyl

druhé
vydání
2010

Radko Martínek

Cestovní ruch u nás
potřebuje vizi. Třeba
takovou, jakou měl
Jan Kašpar, když
před sto lety
pokládal základy
českému letectví.

Text celého rozhovoru najdete na stranách 6 a 7.

časopis lidí a o lidech v cestovním ruchu

...našlápnuté pojištění

Komplexní ochrana na vaše cesty.

- Uhradí léčebné výlohy v důsledku úrazu nebo nemoci.
- Uhradí poškození, zničení nebo odcizení zavazadel.
- Uhradí škodu vzniklou jiným subjektem na zdraví i majetku.

www.csobpoj.cz

Infolinka 800 100 777

DOSTIHOVÉ ZÁVODIŠTĚ P A R D U B I C E

PŘEHLED AKCÍ V SEZÓNĚ 2010

27. března	30. Tradiční jarní burza veteránů
3. dubna	Mezinárodní mistrovství ČR dvojic v extrémním golfu
10. - 11. dubna	Cena hejtmana Pardubického kraje VII.ročník - všestrannost
16. - 18. dubna	Zlatá podkova + CIC1* - všestrannost
2. května	Malá cena města Pardubice - drezurní závody
8. května	Dostihový den - Italský den
15. - 16. května	Malá cena města Pardubice - parkurové závody
22. května	Dostihový den – I. kvalifikace na Velkou pardubickou České pojišťovny Britský den , Velká cena města Pardubice - XVIII.ročník
29. května	Dostihový den - Ruský den
5. června	Dětský super den
6. června	Drezurní pohár do st. "T"
9. června	Liga zemědělských škol - parkurové závody
12. června	Dostihový den – II. kvalifikace na Velkou pardubickou České pojišťovny Polský den, Velká cena PARAMO, a.s. - memoriál mjr. M.Svobody
19. června	Mezinárodní šampionát Welsh Pony - Cob
26. června	Dostihový den - Zlatý pohár Chládek a Tintěra Pardubice
3. - 4. července	Tuningový sraz - Relax meeting
16. - 18. července	Soutěže spřežení CAN-A
30.7. - 1. srpna	Mistrovství Evropy mladých jezdců ve všestrannosti +CIC3*,CCI2*
7. - 8. srpna	Národní závody ve všestrannosti + MČR - J
28. srpna	Dostihový den – III. kvalifikace na Velkou pardubickou České pojišťovny Slovenský den, Velká cena SKANSKA a.s.
3. - 5. září	Mezinárodní výstava "Koně v akci"
11. září	Dostihový den – IV. kvalifikace na Velkou pardubickou České pojišťovny Francouzský den, Velká cena Bargiela, dotovaná společností CHARVÁT Group s.r.o.
25. září	Veterán-auto-moto-burza
8. října	Středoevropská dražba anglického plnokrevníka - III.ročník
9. října	Dostihový den DOMEČ St.Leger s Českým rozhlasem Pardubice
10. října	Dostihový den 120.Velká pardubická České pojišťovny
17. října	Mezinárodní atletický kros v sérii EAA
23. října	Dostihový den - Závěrečné dostihy ČASCH
27. října	Velká zemědělská AGROTEC - prezentace zemědělské techniky
28. října	Hubertova jízda
30. - 31. října	Prostata cup - rozlučková všestrannost
9. prosince	Vyhlášení nejúspěšnějších jezdců pardubického závodistiště

Vítězové
119. Velké pardubické
České pojišťovny
Josef Váňa
a Tiumen

DOSTIHOVÉ ZÁVODIŠTĚ PARDUBICE

Domov Velké pardubické steeplechase
Od roku 1874

František HEJNAL **Turismo**

OUBĚNICE 17, 263 01 DOBŘÍŠ CZ
+420 318 690 114, +420 736 620 292, +420 602 230 275
turismo@hejnal-turismo.cz www.hejnal-turismo.cz

20 let 1990-2010

**JAK BY SE VÁM LÍBILA
TATO NOVÁ FLOTILA
NEJEN PŘÍBRAM – PRAHA – KOŠICE
KAM JEZDÍME NEJVÍCE
EVROPA A CELÝ SVĚT
NAVŠTIVTE NÁS PROTO HNED**

*Na spolupráci s Vámi
se těší*

F. Hejnal

www.hejnal-turismo.cz

Vešli sme tedy do jiné síně,
kdež, aj, mnoho jich stálo
s penžlíky¹, smlouvajících se,
jak by slova bud napsaná
aneb z ust do povětří puštěná
na zeleno, červeno, černo, bílo,
a jak by kdo chtěl, barvena
býti mohla. I ptal sem se:
„Nač by to bylo?“ Odpovědíno
mi: „Aby se poslouchajícimu
tak i jinak mozek zabarviti
mohl.“ A já zase: „K líčení-li
pak pravdy či lži těch líčidel
se užívá?“ On: „Co přijde,
řekl. “Tak mnoho tedy tu
falše a marnosti, jak pravdy
a užiteků,“ dím já: a jdu odtud.

Jan Amos Komenský, *Labyrint
světa a ráj srdce*, L.P. 1624

1 štetci

K líčení-li pak pravdy či lži těch ličidel se užívá

Morava, Čechy a Slezsko tvoří turistickou destinaci s obrovským množstvím prvořadých a přitom málo prosazovaných atraktivit. Proč, když důvodem, proč lidé putují do cizích zemí utrácet za služby a věci mnohonásobně víc peněz než doma, jsou zážitky? V jakých barvách je tu cestovní ruch líčen, když na rozdíl od něj mají Slezané, Moravané a Češi u ostatních odvětví jasno, že o jejich peníze jde až na prvním místě? Jak jej mohou vnímat,

když jim kdekdo v úžasných barvách maluje, že především zahraniční investoři (v Česku zhusta na daňových prázdninách) a dotované montovny jsou to pravé ořechové pro jejich sociální jistoty – vytváření pracovních míst a hospodářskou stabilitu státu. Ale i tady, jako ve všem, platí hodnotový axiom. Stojí-li pořízení fabriky či čehokoliv málo úsilí, tužeb apod., je pro nabyvatele hodnota takto nabyté věci, vztahu, služby, zážitku apod. rovněž málo důležitá. Bude takový subjekt stůj co stůj držet své podnikání v České republice, nebo, pokud tu bude zle, půjde jinam? A nechají nás ve štychu i firmy, jejichž byznysy jsou svázané s dispozicemi a pověstí této země?

Jaromír Kainc, nakladatel

všudybyl

Registrace: MK ČR E 10797
Vychází v nákladu 10 000 ks.
Vydavatel: PhDr. Jaromír Kainc,
Chalabalova 1605/17, 155 00 Praha 13,
mobil: +420 603 177 536, fax: +420 235 522 906,
e-mail: jaromir.kainc@e-vsudybyl.cz

Grafická úprava a sazba: Layout s.r.o., Botanická 24, 602 00 Brno,
tel.: +420 603 871 550, e-mail: layout@atelierlayout.cz
Tisk: Graspo CZ, a.s.

Za obsah inzerátů, P.R. článků a autorská práva k nim zodpovídají jejich zadavatelé.

OBSAH

6	KRÁLECKÝ SNĚŽNÍK A OBLAST POD NÍM	
8	PARDUBICKÝ KRAJ	
10	NEJLEPŠÍ POJIŠTOVNOU ČR	
12	PRAŽSKÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA	
12	POZNÁVEJTE, SBÍREJTE... VYRAŽTE!	
14	VY ČEŠI MÁTE SCHOPNOST	
16	DVACÁTÝM ROKEM EVROPOU	
18	NÁSLEDOVAT PRAOTCE ABRAHAMA	
19	ŽIDOVSKÉ PAMÁTKY, ATRAKTIVNÍ	
24	POD ZÁŠTITOU PRVNÍCH DAM	
26	NEJLEPŠÍ PARTNER NA CESTÁCH	
26	MAGICKÉ „QUATTRO“	
28	OHLÉDNUTÍ ZA GO A REGIONTOUREM	
28	DO REGIONŮ MÍŘÍ MILIARDY Z EU	
29	VELETRHY, KTERÉ JSOU ZAPOTŘEBÍ	
29	PLZEŇSKÝ KRAJ NA REGIONTOURU	
30	PROJEKTY CZECHTOURISM	
31	FOLKLORNÍ ROK 2010	
31	NOVOMĚSTSKÝ PIVOVAR	
32	NOVÉ WELLNESS CENTRUM	
33	VÝBĚROVÉ ŘÍZENÍ NA ŘEDITELE	
33	CESTUJEME KOLEM SVĚTA	
34	POČÁTKY NAŠÍ STÁTNOSTI 4	
36	ČTYŘMI POHOŘÍMI 4	

Všudybyl fotí
zrcadlovkou
OLYMPUS E-3

Rozhovor s hejtmanem Pardubického kraje Mgr. Radko Martínkem jsem 9. prosince 2009 začal vzpomínkou na jeho působení ve funkci ministra pro místní rozvoj parafrází: „Čo bolo, to bolo, terazky som hejtmanom...“

Traduje se, že je lepší být první v provincii, než v Římě senátorem. Hejtman je velmi zodpovědná funkce. Určitě mi přibýlo hodně práce. Avšak tvůrčí. Coby kraj-

ských zdrojů. Ty chceme využít na podporu rozvoje turistické infrastruktury. Jdeme takovou méně populární cestou. Peníze chceme soustředit do klíčových míst, která by mohla nastartovat rozvoj cestovního ruchu. Tedy nikoliv takovým tím „mikulášovským“ systémem, který je v našem státě obvyklý – každému dáme něco a není z toho nic.

Vybrali jsme tři oblasti, které by do

Je nádherné, ale jeho infrastruktura cestovního ruchu významu tohoto místa bohužel neodpovídá.

Třetí oblastí je Králicko. Svérázný kraj pod Králickým Sněžníkem je úžasný svojí přírodou, skvělý pro nejrůznější letní i zimní outdoorové aktivity. Je však zároveň oblastí s velkou koncentrací památek, ať už je to klášter nad městem Králíky s unikátními svatými schody z italského mramoru a pozoruhodnou galerií didaktických obrazů křesťanských mučedníků v křížové chodbě či vojensky nikdy nepřekonaný pevnostní systém na obranu republiky před hitlerovským Němcem. Tento malebný kraj rozvodí tři moře – Černého, Baltického a Severního - je nejchudší částí Pardubického kraje. Lesnictví a cestovní ruch jsou pro tamní obyvatele téměř rozhodující reálnou šancí na slušný život. Uvažujeme proto, že bychom právě sem nasměrovali nejvíce finančních prostředků na podporu pevnostní turistiky a do vybudování moderního zimního střediska v Dolní Moravě, která má ideální sněhové podmínky. To stávající disponuje jednou ze dvou sjezdovek FIS v České republice (tou druhou je černá ve Svatém Petru), která poskytuje vynikající podmínky pro dobré lyžaře. V kritických úsecích této sjezdovky na úbočí Sušiny jsou pro větší bezpečnost sportovců instalovány i záchytné sítě. Méně zdatní lyžaři mohou využít mírnější sjezdové tratě. Na Dolní Moravě se připravuje velkorysý projekt, který by mohl úplně změnit strukturu tamního cestovního ruchu.

Králický Sněžník a oblast pod ním jsou úžasné

ská samospráva řešíme jasně vymezenou problematiku a konkrétní problémy, takže si nestěžuji. Nakonec, jsem jedním z architektů současného krajského zřízení a teď se mi dostalo výsady realizovat jej v praxi. I v tomto smyslu je to pro mne velká životní výzva.

Pardubický kraj je samosprávným územním celkem protikladů. Má obrovskou perspektivu, avšak ta je zatím v mlhách, protože jeho klíčové problémy dosud nebyly řešeny. Jde především o strategickou rychlostní komunikaci R35, severní spojení východu a západu České republiky, a eventuálně R43, která by měla spojit Moravskou Třebovou s Brnem. Realizaci těchto komunikací by se vytvořila alternativa k stávající D1.

Jsme krajem, který má spoustu nádherných památek a přírodních krás. Na druhé straně jej ale turisté jako turistickou destinaci až tak moc nevnímají. Řada věcí by se teď mohla změnit, protože máme k dispozici relativně velký balík peněz, kolem sedmi set milionů korun z evrop-

ských zdrojů. Ty chceme využít na podporu rozvoje turistické infrastruktury. Jdeme takovou méně populární cestou. Peníze chceme soustředit do klíčových míst, která by mohla nastartovat rozvoj cestovního ruchu. Tedy nikoliv takovým tím „mikulášovským“ systémem, který je v našem státě obvyklý – každému dáme něco a není z toho nic.

budoucná měla plnit funkce center cestovního ruchu. První oblastí jsou Pardubice a Kladruby nad Labem. Pardubice jsou jedním z vůbec nejhezčích památkových měst v celé České republice. Nicméně naše krajská metropole je věhlasná hlavně díky obrannému a chemickému průmyslu a světově unikátním radiolokačním zařízením. Tedy nikoliv zásluhou městské památkové zóny a Pernštýnského zámku. Takže také proto se zámek ještě více snažíme zatraktivnit a propojit s městem, jak tomu bylo v dobách, kdy Pernštejnové vybuvovali z Pardubic vysoce reprezentativní rezidenční sídlo. Chceme využít i hřebčína v Kladrubech, který je absolutním unikátem. Bohužel události posledních týdnů to hodně komplikují.

Další výtupovanou oblastí jsou dvě historická města s jedinečnými památkovými rezervacemi – Litomyšl a Moravská Třebová. Litomyšl usiluje o velký grant z evropských zdrojů, který by umožnil revitalizaci zámeckého návrší. Moravská Třebová je jedním ze „zakletých měst“.

Radko Martínek

Jsme krajem, který má spoustu nádherných památek a přírodních krás. Na druhé straně jej ale turisté jako turistickou destinaci až tak moc nevnímají. Řada věcí by se teď mohla změnit, protože máme k dispozici relativně velký balík peněz.

Vedle těchto klíčových oblastí máme vytupovanou řadu dalších jednotlivostí zvyšujících atraktivitu našeho kraje. Jsou to například hrad Svojanov, zámek v Nových Hradech, Sodomkovo karošácké muzeum ve Vysokém Mýtě, renesanční tvrz v Letohradě aj. Podporujeme vytváření podmínek pro hospodářské aktivity v rámci cestovního ruchu. Hledáme i možnosti, jak do našeho kraje přivést návštěvníky na prodloužené víkendy. Do této kampaně zapojujeme informační centra, která technicky dovýbavujeme.

Když jsem pro minulé vydání Všudy-
bylu připravoval povídání s hejtmanem
Michalem Haškem a nastolil téma
proč mají Češi tak malá očekávání,
co se týče přínosů cestovního ruchu
pro své osobní existence, tj. aby na ně
(byť v něm nepracují) vydělával, odtušil:
„To se zeptejte Čechů. Já su Moravák.“
No, měl jsem vědět, že Moravné
cestovní ruch berou jako významný
zdroj svého blahobytu. Zrovna tak
jako že vím, že řeka, podle níž jsou
zváni Moravany, pramení v Pardubickém
kraji.

PRO KAŽDÉHO MORAVANA BY MĚLO BÝT SAMOZŘEJMOSTÍ NEJMÉNĚ JEDNOU ZA ŽIVOT VYSTOUPIT NA KRÁLICKÝ SNĚŽNÍK K PRAMENI ŘEKY MORAVY.

Nejen že u nás pramení, ale já su taky
Moravák... Ale zpátky k onomu pramenu.
Jsme jedním z krajů na česko-moravském
pomezí a třetina našeho kraje patří na
Moravu. Právě v té řeka Morava pramení.
Velmi si toho vážíme. Králický Sněžník
a oblast pod ním jsou úžasné. Pro každé-
ho Moravana by mělo být samozřejmostí
nejméně jednou za život vystoupit na Krá-
lický Sněžník k prameni své řeky.

A proč lidé ignorují cestovní ruch? To je
relikt minulé doby, kdy za slušnou práci
považovali zaměstnání ve fabrice, na úřa-
dě, ve školách apod., ale sloužit někomu?
To dodnes nepovažují ani za důstojné,
ani za zábavné, spíš za cosi méněcenné-
ho. Díky tomu trpí celé odvětví cestovní-
ho ruchu. Pocit, že je člověk někde vítán,
je pro danou turistickou destinaci obrov-
ský kapitál, který Česku chybí možná víc,
než peníze do infrastruktury.

Cestovní ruch je o realizaci zboží.
O tom, že lidé jezdí utrácet peníze za
uspokojování svých základních potřeb
a za věci a služby (které jsou pro ně
u nich doma zpravidla levnější) ji-
nam. No, a někam jet, a nezřídká za to
dopředu zaplatit, je víceméně stresu-
jící. Proto v cestovním ruchu hrají tak
obrovskou roli pohostinnost, osobní
reference a pověst země, o níž uvažuje-
me, že bychom ji navštívili. Jak až jde
povědomí o turistické destinaci vysta-
vět, nám ukazují Rakušané, kteří v pod-
statě (kromě Alp) nemají nic, čeho by-
chom v Česku neměli desetkrát a víc-
krát tolik. Ale mají tam jasno. Cestov-
ní ruch je sférou strategického hospo-
dářského zájmu nejen státu, ale téměř

každého Rakušana. Díky tomu, ač je
jich oproti nám osm desetin, z cestovní-
ho ruchu generují desetinásobek inka-
sa oproti České republice...

To je pravda. V době, kdy jsem byl
ministrem pro místní rozvoj, v jehož
kompetenci je cestovní ruch, a i nyní
v tomto považují Rakousko za velký vzor.
Ve střední Evropě není lepšího příkladu.
Je to o systematickém přístupu, ale i o pří-
stupu každého jednoho člověka, který si
uvědomuje, že je cestovní ruch tím, co
nasává peníze odjinud do ekonomické-
ho systému státu, z něhož mu pak bude

například vyplácen starobní důchod. Prá-
vě na základě dojmů z Rakouska jsem se
snažil propagovat agroturistiku, z níž je
tam schopno žít, respektive si přilepšo-
vat k živobytí, obrovské množství rodin.
Říkal jsem si, že i u nás máme celou řadu
nádherných oblastí, kam by lidé také jistě
jezdili, kdyby... A tak jsem se snažil, a to
i mezi blízkými známými, agroturistiku
propagovat, ale se zlou jsem se potápal.
Našinci si v zásadě nikoho nechtějí pustit
do domu. Tím pádem nepřipadá v úvahu,
že by mohli z cestovního ruchu profito-
vat. To je problém, který bude ještě dlou-
ho přetrvávat, protože je zaháněn v hla-
vách lidí.

**Probuzení poptávky (zpravidla spoleh-
livě) zajistí atak na přízemní stránky
povahy lidí, na touhu po pohodlí a bez-
pracném blahobytu. Přitom cestov-
ní ruch je sférou, která je schopna toto
lidem umožnit. Čím to, že Češi nechtě-
jí, aby cizinci jezdili do Česka utrácet
peníze? Aby na jejich sociální jisto-
ty vydělávala turistická atraktivita Čes-
ka a lidé odjinud? Proč jim nevadí, že
turisté rok co rok utrácení stamiliardy
korun jinde?**

Hlavní důvod, jak už jsem řekl, je v hla-
vách lidí. Nejen politiků, kteří je repre-
zentují. V Rakousku si to začátkem sedm-
desátých let minulého století uvědomi-
li a od té doby postupují zcela systematic-
ky. Postupuje tak stát, ale i jednotlivé kra-
je a obce, image pohostinného Rakouska
budují systematicky i řadoví obyvatelé.
Tato dlouhodobá práce přinesla to, co jim
dnes závidíme – vysokou životní úroveň.
Ta jim nespada z nebe a nenastala naráz.

I oni udělali řadu chyb a rádi tyto poznat-
ky sdílejí. V začátcích si mysleli, že když
dají peníze každému, kdo projeví zájem
o podnikání v cestovním ruchu, bude to
dobře. Posléze zjistili, že to je špatná cesta,
že mnoho peněz bylo vynaloženo zbyteč-
ně, protože nevyřešily problém. A navíc
si mezi sebou dotované programy zača-
ly konkurovat. Proto se koncem sedmde-
sátých let začali zaměřovat na budová-
ní velkých center, která si vytipovali a do
kterých masivně investovali. A tvrdí, že
pokud se podaří zprovoznit taková centra,
nastartují systém dostředivého víru, který
prostřednictvím silící turistické poptáv-
ky natahuje další a další peníze. Podpory
z veřejných zdrojů pak už není zapotřebí.
Samotná geografická oblast pak již gene-
ruje takové prostředky, které celé řadě
malých soukromých firem vytvoří hos-
podářský základ pro to, aby mohly inves-
tovat a podnikat. Toto se v Česku nedaří,
protože státní politika podpory cestovní-
ho ruchu v zásadě žádná neexistuje.

Pokud si odmyslím CzechTourism, kte-
rý se zejména v oblasti propagace des-
tinace Česká republika vůči světu o ně-
co smysluplného snaží, tak prakticky vše
ostatní, co se cestovního ruchu týká, je
soustředěno na cestování Čechů do zahra-
ničí. Snaha ukázat jim vlastní zemi, aby ji
mohli poznat a propagovat ji doma i ven-
ku, v podstatě chybí. Několik nesmělých
pokusů propagovat domácí cestovní ruch
bylo učiněno (aby lidé alespoň tzv. dru-
hou dovolenou trávili v Česku), ale zatím
je to nesystémový přístup, který navíc
nemá podporu v myšlení lidí. Obyvate-
lé Česka si pořád myslí, že cestovní ruch
slušné povolání neskýtá.

A jak z toho ven?

To „babo rad“.
Rychlé řešení žád-
né neexistuje. Jediná
cesta vede přes syste-
matické přesvědčo-
vání lidí. Paradoxně
tomu mohou pomo-
ci ekonomické pro-
blémy, které řada čes-
kých rodin má. Za předpokladu, že zjis-
tí, že dovolená doma je příjemná, levně-
jší a kvalitnější, než v zahraničí. Turista
vnímá výrazně pozitivně, když ho přiví-
táte jako rodinného přítele a projevujete
radost, že vás navštívil. Pak je vám scho-
pen odpustit i určité technické nedosta-
tky. Česká republika disponuje relativně
velkým množstvím školených lidí, avšak
jen někteří jsou schopni docílit, aby se
turisté u nás cítili jako vždy vítaní hosté. ■

» www.pardubickykraj.cz

Nezáleží na věku, rodinném stavu ani na vašem založení. V Pardubickém kraji, kde se snoubí nádherná příroda s velkolepou historií, lidským umem, úchvatnou hudbou a všemožnými druhy sportu, si určitě přijedete na své. A to v kteroukoli roční dobu. Je to region milých a pohostinných lidí, kteří žijí bohatým kulturním a společenským životem. Dokladem toho může být pořádání tradičních sportovních či kulturně-společenských akcí, mezi něž patří například Mezinárodní operní festival Smetanova Litomyšl, Velká pardubická steeplechase či Zlatá přilba. Do vašich srdcí se zcela určitě zapíše i chuť výtečného pardubického perníkového srdce nebo blízkost koní, kteří ke zdejšímu kraji neodmyslitelně patří.

Celý kraj je rozdělen do pěti turistických oblastí, kterými jsou Pardubicko, Chrudimsko-Hlinecko, Orlické hory a Podorlicko, Českomoravské pomezí a Králický Sněžník. Každá z těchto oblastí je něčím specifická. Zatímco východočeské Polabí kolem krajské metropole, města Pardubic, je územím převážně rovinným s příznivým teplým klimatem a množstvím příležitostí pro koupání, provozování vodních sportů, pěší turistiku či cykloturistiku. Orlické hory a oblast Králického Sněžníku pro změnu lákají zejména milovníky horské turistiky a zimních sportů. Největší turistická oblast Pardubického kraje, Českomoravské pomezí, se zase proslavila velkým množstvím zachovalých kulturních a historických památek.

Pardubický kraj

zem“ – Kunětickou horou. Je částí tak zvaného zlatého pruhu země české, nejúrodnější části Polabské nížiny. Pro toto území jsou charakteristické rozsáhlé kvetoucí louky, historické zavodňovací kanály a rybníky. Na Pardubicku se nachází několik chráněných území, jako jsou například přírodní rezervace Bohdanečský rybník a rybník Matka, půvabný park platanů a věkovitých dubů v Cholticích nebo typicky polabská krajina v okolí Lázní Bohdaneč. Je to kraj bohatý i na památky, mezi něž patří například goticko-renesanční zámek a historické jádro v Pardubicích, hrad na Kunětické hoře, barokní zámek v Chol-

mi vrchy a Železnými horami. Nepatří sice mezi nejvyšší v České republice, zato vás upoutají svojí rozmanitostí. Navíc tvoří jakýsi rám pro zdejší členitou krajinu. Ideální místo pro život i pro strávení pohodové, nejen rodinné dovolené – tak charakterizují region Chrudimsko-Hlinecko zdejší rodáci. Milujete půvabnou, průmyslem nezkaženou přírodu? Pak vám tato oblast nabídne mnoho přírodních rezervací, třeba v Železných horách. Víc než příroda vás lákají historické památky? Pak zavítejte třeba do skanzenu na Veselém Kopci, případně vystoupejte na některý z mohutných hradů. A nebo jste spíše sportov-

Oblast Chrudimsko-Hlinecka pak především prostřednictvím skanzenu na Veselém Kopci láká návštěvníky tohoto regionu k seznámení se s tradičními lidovými zvyky a řemesly. Na území celého kraje se rozvíjí agroturistika, zvláště se zaměřením na tradiční chov koní.

Pardubicko

Pardubicko je krajina rovná jako stůl s jediným, zato velmi výrazným „pupí-

ticích a řada sakrálních staveb, jako jsou románský kostel v Kojicích či dřevěný kostelík ve Velinách. Svým charakterem je Pardubicko přívětivou oblastí pro cykloturisty a sportovní rybáře.

Chrudimsko-Hlinecko

Stačí letmý pohled na geografické mapy České republiky, abyste zjistili, že oblast Chrudimsko-Hlinecka je chráněna dvěma výšinami – Žďárský-

ně založení cestovatelé? Tak proč nešlápnout do pedálů a nevyrazit na některou z proslulých chrudimských cyklostezek? Ano, na Chrudimsko-Hlinecku si všichni přijdou na své...

Českomoravské pomezí

V malebném kraji českomoravského pomezí leží území vymezené památnými městy Svitavy, Litomyšl, Polička, Vysoké Mýto a Moravská Třebová.

Tato města se staletou tradicí zvou k návštěvě nejen milovníky historie, ale i vyznavače hodnotných kulturních zážitků, přírodních krás či unikátních technických památek. Dostupnost Orlických hor, Českomoravské vrchoviny nebo Moravského krasu dělá z této oblasti zajímavý výchozí bod pro aktivní dovolenou, odpočinek a relaxaci. Opravdovou lahůdkou pro obdivovatele historických skvostů je město Litomyšl. Najdete tu nejen překrásný zámek se sgrafitovou omítkou zapsaný na seznamu UNESCO a pyšníci se unikátním zámeckým divadlem, ale i Portmoneum - Muzeum Josefa Váchala, spisovatele a mystika, nebo Červenou věž - nejvýznamnější dochovanou část městského opevnění.

Orlické hory a Podorlicko

Oficiální turistická oblast Orlické hory a Podorlicko se ve skutečnosti skládá ze dvou samostatných horských masivů, a to z Orlických hor, Králického Sněžníku a orlického podhůří. Samotné hory a jejich nejbližší osídlení patří do pásma Sudet, kde před 2. světovou válkou převládalo německé obyvatelstvo, takže i dřívější názvy osad byly německé. Tato turistická oblast je rájem pro pěší turisty, cykloturisty, běžkaře i sjezdaře. Hory a jejich podhůří nejsou poznamenány tak zvanou tvrdou turistikou. Nenajdete tu obří hotelové komplexy, ale spíše ubytování v menších zařízeních nebo v soukromí. Další výhodou je absence velkých městských aglomerací - zdejší městeč-

ce. Pradávná hranice mezi Čechy, Moravany a cizinci - nejprve Prusy, později Němci, dnes Poláky. Místo vzpomínané v mnoha literárních i filmových ztvárněních, místo milované, opouštěné a znovu objevované. Králický Sněžník, Grulicher Schneeberg, Spieglitzer Schneeberg, Sněžník Kladzki, to je jen výběr několika názvů z různých jazyků. Místo s překrásnými přírodními atributy, nádhernými výhledy a dosud hloubavě království ticha a pokory před silami mocnějších člověka. Místo, kde na sebe necháme působit genia loci - od ruin staré rozhledny císaře Viléma na vrcholu Králického Sněžníku z počátku 20. století, přes rozsáhlý systém pohraničního opevnění z doby před 2. světovou válkou až po vrch Klepý, nazývaný střechou Evropy, po staletí stejným rytmem dělíci vodu do tří moří, konče. Králický Sněžník je však i oblastí dynamicky se rozvíjející, což dokládá například centrum zimních lyžařských sportů Ski centrum Sněžník na Dolní Moravě nebo nově připravovaná zimní střediska v okolí a upravené běžecké areály na Suchém vrchu a v blízkosti hory Jeřáb.

Jak je tedy patrné, navštívíte-li Pardubický kraj, budete se moci seznámit s lidovými a folklorními tradicemi včetně řemeslné výroby, poznat ojedinelé množství hradů i zámků, starobylých

Vybrané nejdůležitější akce turistických oblastí

Pardubicko

GRAND Festival smíchu	15. - 22. 2.
Mezinárodní folklorní festival Pardubice-Hradec Králové	4. - 6. 6.
Aviatická pout'	5. - 6. 6.
Setkání Jeničků a Mařenek v Perníkové chaloupce pod Kuřikou	6. 7.
Koně v akci	
- výstava o koních a lidech	3. - 5. 9.
Zlatá přilba města Pardubic	1. - 3. 10.
Velká pardubická steeplechase	10. 10.

Českomoravské pomezí

Dny slovenské kultury v Moravské Třebové	22. - 25. 4.
Svitavské letní slavnosti	květen - září
Mezinárodní operní festival Smetanova Litomyšl	11. 6. - 5. 7.
Cyklo Maštale (Toulovcovy maštale, Proseč)	12. 6.
Sodomkovo Vysoké Mýto	5. 6.
Kejkle a kratochvíle v Moravské Třebové	28. 8.
Historické slavnosti na hradě Svojanov	3. - 6. 7.
Historická bitva Mladějov - Blosdorf 1915 (Mladějov na Moravě)	7. 8.
Policka 555	20. - 22. 8.
Biskupické kalíšek (Biskupice)	2. 10.

Chrudimsko-Hlinecko

Loutkářská Chrudim	1. - 8. 7.
Veselokopeký jarmark - Soubor lidových staveb Vysočina	17. - 18. 7.
Keltský festival Lughnasad	31. 7.
Košumberské léto - tradiční slavnosti na hradě Košumberk	červenec/srpen
Rallye Železné hory	13. - 14. 8.

Králický Sněžník

Společné vikendy v Králické pevnostní oblasti	duben - říjen
	vždy jeden víkend v měsíci
Hlavní církevní pout' - Klášter na Hedeči	15. 8.
Akce Cihelna	20. - 22. 8.
Běh do vrchu - na Králický Sněžník Dolní Morava	21. 8.

Orlické hory a Podorlicko

<i>(pouze části spadající do Pardubického kraje)</i>	
Přes tři hrady - Potštejn, Litice, Žampach	8. 5.
Cyklo Glacensis - Orlicko-Třebovsko	květen
Mezinárodní hudební festival - Letohrad	květen
Svátky dřeva Žamberk	25. - 27. 6.
Lanškrounská kopa a Lanškrounské městské slavnosti	září

ka jsou spíše menší, upravená a po celé oblasti se setkáte se zachovalou lidovou architekturou. Tento kraj je bohatý na církevní památky, hrady, zámky, přírodní krásy a tradiční řemesla. Je to ideální kout pro rodinné dovolené i pro ty, kteří chtějí objevovat.

Králický Sněžník

Králický Sněžník, majestátní masiv a třetí nejvyšší pohoří v České republice

vojenských pevností a opevnění, městských památkových rezervací a mnoho dalších atraktivních památek renesanční, barokní, secesní i moderní meziválečné architektury. A pokud vás kulturní a historické památky příliš nelákají a dáváte přednost spíše aktivnímu odpočinku, máte v Pardubickém kraji také z čeho vybírat. ■

» www.pardubickykraj.cz

ČSOB Pojišťovna držitelkou

The World Finance Global Insurance
Awards 2009 for Czech Republic

ČSOB Pojišťovna,

jejíž ústředí sídlí v krajském městě Pardubického kraje, je univerzální pojišťovnou. Nabízí široké spektrum životních i neživotních pojištění občanům, malým a středním podnikatelům i největším korporacím. V současné době spravuje na milion pojistných smluv. Je čtvrtou největší pojišťovnou na českém trhu (měřeno předepsaným pojistným). Tři čtvrtiny jejích akcií vlastní belgická pojišťovna KBC Verzekeringen NV z nadnárodní skupiny KBC, 25 % drží Československá obchodní banka.

Dobrou kapitalizaci a pozici v rámci mateřské skupiny KBC Bank & Insurance Holding vyzdvihla opakovaně přední světová ratingová agentura Standard & Poor's, která v prosinci 2008 potvrdila dlouhodobý rating finanční síly a úvěrový rating ČSOB Pojišťovny na stupeň A- se stabilním výhledem. Tímto ratingem se ČSOB Pojišťovna řadí mezi nejlépe hodnocené finanční instituce v České republice.

O maximální spokojenost zákazníků se stará víc než sedm set zaměstnanců ČSOB Pojišťovny a téměř sedm set sedmdesát výhradních pojišťovacích zprostředkovatelů v osmi regionálních pobočkách a ve více než sto devadesáti obchodních kancelářích. Vybrané produkty životního i neživotního pojištění ČSOB Pojišťovna nabízí také prostřednictvím obchodní sítě sesterské Československé obchodní banky, a.s. a její Poštovní spořitelny.

ČSOB Pojišťovna je členem České asociace pojišťoven, České kanceláře pojistitelů a Českého jaderného poolu. Je také přidruženým členem I.N.I. (International Network of Insurance – mezinárodní síť pojištění), což jí umožňuje uzavírat prostřednictvím členských pojišťoven pojistné kontrakty po celém světě.

ČSOB Pojišťovna provozuje tato pojištění odvětví/skupiny pojištění:

Neživotní pojištění

- » Pojištění úrazu a nemoci;
- » Pojištění motorových vozidel;
- » Pojištění požáru a jiných majetkových škod;
- » Letecké pojištění, pojištění vnitrozemské plavby a námořní pojištění a pojištění přepravovaných věcí;

MAGAZÍN WORLD FINANCE ZVOLIL ČSOB POJIŠŤOVNU NEJLEPŠÍ POJIŠŤOVNOU ČESKÉ REPUBLIKY.

- » Pojištění odpovědnosti za škodu (včetně pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla);
- » Pojištění úvěru a záruky;
- » Pojištění jiných ztrát.

Životní pojištění

- » Pojištění pro případ smrti, pro případ dožití a pro případ smrti nebo dožití;

- » Důchodové pojištění;
- » Kapitálové životní pojištění;
- » Investiční životní pojištění;
- » Pojištění pro případ úrazu a nemoci, které je doplňkem výše uvedených pojištění.

Investiční životní pojištění VARIACE

spojuje širokou ochranu vašeho zdraví a života s moderním způsobem výhodného investování přímo do fondů ČSOB. Je velmi variabilní, a proto si ho můžete kdykoli nastavit tak, jak zrovna potřebujete včetně investiční strategie. Samozřejmostí jsou internetový účet a asistenční služby, které zajistí nejvyšší pohodlí. Investiční životní pojištění VARIACE přináší možnost pravidelného investování do pěti investičních fondů ČSOB: Chráněný fond, Růstový fond, Dynamický fond, Akciový mix, Realitní mix. Sami si můžete zvolit, do kterého fondu nebo fondů chcete investovat, a to podle míry rizika, které jste ochotni podstoupit, a výnosu, který za to očekáváte.

Životní pojištění SPEKTRUM

spojuje širokou ochranu zdraví a života s moderním způsobem výhodného spoření. Je velmi variabilní a můžete si ho nastavit tak, jak zrovna potřebujete. Zároveň si ho během doby jeho trvání můžete kdykoli změnit. Je založeno na pružnosti a variabilitě, a tedy určeno opravdu všem ve věku 14 až 65 let. Je vhodné i pro osoby s nepříznivým zdravotním stavem. Rozsah pojištění lze nastavit, jak potřebujete, podle vašich potřeb a finančních možností. Sami si určíte, kolik chcete platit, kolik spořit a do jaké míry chcete být pojištěni, a to kdykoli v době trvání smlouvy.

Životní pojištění TRIUMF INVEST

patří mezi nadstandardní investiční životní pojištění, které spojuje výhodnou investici spolu s pojistnou ochranou. Získáte tak společně s pojištěním i bezpečí zajištěného výnosu.

Životní pojištění dětí a rodičů ČTYŘLÍSTEK

zajišťuje komplexní pojistnou ochranu dětí i těch, kdo o ně pečují. Pojištění dětí ČTYŘLÍSTEK představuje bezpečnou formu dlouhodobého spoření, které zajistí výnosné zhodnocení vložených peněz a dítěti tak umožní lepší start do jeho samostatného života v plnoletosti.

Magazín *World Finance* zvolil ČSOB Pojišťovnu nejlepší pojišťovnou České republiky. O udělení „World Finance Global Insurance Awards 2009 pro Českou republiku“ rozhodla odborná porota na základě analýzy produktů i finančního zdraví společnosti. Generální ředitel a předseda představenstva ČSOB Pojišťovny pan Jeroen van Leeuwen to komentoval: „Ocenění dokládá kvalitu servisu, kterou zákazníkům poskytujeme. Zároveň potvrzuje dlouhodobě silnou a stabilní pozici ČSOB Pojišťovny na trhu.“

Jeroen van Leeuwen

Kvalita našich služeb odráží kvalitu našich zaměstnanců, pojišťovacích agentů a spolupracujících makléřů, kteří tyto služby poskytují, a to nejen v rámci naší pojišťovny, ale i celé Skupiny ČSOB.

O kvalitě služeb ČSOB Pojišťovny svědčí i druhé místo v soutěži *Hospodářských novin* „Pojišťovna roku“, která je postavena na analýze a hodnocení celé řady údajů o pojišťovacích produktech a službách shromažďovaných po celý loňský rok nezávislou analytickou společností. V potaz bere ale také vybrané hospodářské ukazatele dokládající ekonomické zdraví jednotlivých institucí. V květnu 2009 navíc ČSOB Pojišťovna obhájila ocenění „INI Service Excellence Award“, kterým mezinárodní síť pojišťoven INI (International Network of Insurance) oceňuje své členy, kteří poskytli nejlepší servis v daném roce.

Pojištění majetku a odpovědnosti občanů DOMOV EXPRES

Pojištění nemovitostí:

- » jak pro majitele nemovitostí, tak pro začínající stavebníky;
- » rodinný dům, chata, chalupa nebo garáž;
- » živelní pohromy a rizika, která jsou součástí nepředvídatelných událostí – značná variabilita.

Pojištění domácností

- » zařízení a vybavení domácností nebo rekreačních domácností;
- » případy poškození nebo zničení při živelní katastrofě, škody vzniklé krádeží či vandalismem;
- » možnost připojištění (cenné předměty, odpovědnost za škody vyplývající z běžného občanského života, popř. z vlastnictví zvířat).

Non-stop asistenční služba Home Assistance

- » rozsáhlý systém slev, například slevy i za sjednání jiného druhu pojištění u ČSOB Pojišťovny.

Pojištění vozidel MOBILITY

Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla (povinné ručení)

- » zvýhodnění provozovatelů vozidel z okresů s nižší nehodovostí, majitelů starších automobilů, bonus za bezškodný průběh pojištění;
- » limity pojistných plnění vyšší než určuje zákon;
- » zdarma pojištění zavazadel a úrazové pojištění řidiče;

Havarijní (KASKO) pojištění – ve dvou variantách

- » pojištění KASKO je allriskové (střet, pád, náraz, živelní škody, zásah cizí osoby);
- » možnost sjednat pouze na škody vzniklé živelní událostí a střetem se zvířetem;
- » možnost sjednat pojištění odcizení vozidla, poškození, zničení nebo odcizení zavazadel, poškození čelního skla, úrazové pojištění přepravených osob, nákladu na půjčovně za náhradní vozidlo a nebo nadstandardní asistenční služby;
- » zvláště výhodné pro nová vozidla a věrné klienty (cena vozidla každý rok klesá spolu se stárnutím vozidla, a to až do šesti let stáří vozidla);

- » pro vozidla starší (klient si určí hodnotu vozidla sám);
- » automatickou součástí jsou asistenční služby při nehodě i poruše vozidla – nonstop;
- » příjezd silniční služby ke zpoždění vozidla, v zahraničí navíc zajištění právních a administrativních informací, tlumočení a překlady nebo právní asistence po nehodě;
- » zajímavý systém slev, například lze získat slevy za roční četnost placení či za jiný druh pojištění u ČSOB Pojišťovny.

Cestovní pojištění ATLAS

- » pro zahraniční turistické a služební cesty do Evropy i celého světa;
- » pojištění léčebných výloh v zahraničí (úhrada nezbytných nákladů na ošetření pojištěného v důsledku úrazu či akutní nemoci);

- » možnost doplnkově k pojištění léčebných výloh sjednat pojištění úrazu, zavazadel a odpovědnosti za škodu;
- » pojištění nebezpečných sportů;
- » asistenční služba v českém jazyce, po celém světě, 24 hodin denně, po celý rok;
- » cestovní pojištění ve formě ročních karet pro opakované výjezdy (pro klienty, kteří podniknou do zahraničí více cest v průběhu jednoho roku);
- » cestovní pojištění nabízené formou ročních karet pro dlouhodobé pobyty (pro klienty, kteří chtějí v zahraničí strávit celý rok);
- » hromadné cestovní pojištění pro zahraniční cesty (pro zaměstnance podniků a organizací a pro klienty cestovních kanceláří);
- » cestovní pojištění lze sjednat i on-line prostřednictvím internetu se zvýhodněným tarifem. ■

»» www.csobpoj.cz

 ČSOB Pojišťovna

Když se řekne Pražská informační služba

Když se řekne Pražská informační služba, téměř každý obyvatel České republiky si vybaví možnost získat turistické informace o Praze. V minulosti se tato skutečnost týkala především obyvatel Prahy a okolí, dnes je Pražská informační služba jako Prague Tourist Board známá v celé Evropě a její služby vyhledávané těmi, kdo chtějí navštívit Prahu. Mezi hlavní úkoly Pražské informační služby totiž patří **propagovat město doma i v zahraničí, seznamovat domácí i zahraniční zájemce s jeho památkami, s pražskou kulturou i historií, shromažďovat a všemi způsoby poskytovat zájemcům kvalitní všeobecné informace a zajistit informovanost především pro turisty a návštěvníky Prahy.**

Zatímco dříve byly hlavními nástroji pro informovanost telefon a fax, v dnešní době je tím nejdůležitějším komunikačním prostředkem internet a e-mail. Pražská informační služba proto věnuje hodně pozornosti aktualizaci webu, adresa www.pis.cz a www.prague-info.cz je denně aktualizovaná. Web PIS je k dispozici v šesti jazycích. Denně navštíví stránky několik desítek tisíc uživatelů. Na webu je také elektronický přehled pražské kultury, Pražanům dobře známý v tištěné podobě.

Přehled kulturních pořadů v Praze vychází nepřetržitě již od roku 1953 a Pražská informační služba je jeho vydavatelem od r. 1958. Úloha časopisu – komplexně informovat čtenáře o kulturní nabídce v hlavním městě – je pro Prahu velmi důležitá. Přehled má samozřejmě svoje stálé rubriky: Divadla, Film, Koncerty, Kluby, Kulturní střediska – včetně zahraničních zastoupení, Galerie, Výstavy, Muzea, Volný čas, Pražská vlastivěda, Pořady pro děti a mládež, Vzdělávání. V jarních a letních měsících tradičně zařazuje

je seznam hradů, zámků a významných památek v celé ČR a do prosincového čísla speciální rubriku Vánoce s přehledem vánočních programů, bohoslužeb, vystavených betlémů a kulturních akcí pořádaných u příležitosti vánočních svátků, podobně je tomu také o Velikonočních apod..

Pro zahraniční turisty je naopak nejdůležitější, že v Praze naleznou servis běžný na celém světě, zejména ve všech evropských metropolích, tzn., že získají turistické informace všeho druhu včetně doporučení, co si koupit na památku, kam zajít do příjemné kavárny, restaurace, kde ochutnat typické české jídlo, kam na diskotéku, jaká opera či balet jsou na divadelních scénách Prahy apod.

Turistická informační střediska:

Staroměstské nám. 1 – Staroměstská radnice

Letiště Praha Ruzyně – Terminál 2

Hlavní nádraží – vestibul

Malostranská mostecká věž (v letní sezoně)

Rytiřská 31

Pražská informační služba poskytuje turistické informace a zajišťuje turistické služby v pěti informačních střediscích včetně Terminálu 2 pražského letiště Ruzyně a Staroměstské radnice. Veškeré informace o Praze (kultura, cestovní ruch, orientace po městě, doprava, ubytování a stravování, obchod

a služby, příroda, sport, důležité adresy aj.), základní turistické informace o České republice (památky, hrady a zámky, muzea aj.) jsou zde běžně poskytovány sedm dnů v týdnu. Informační centra doplňkově poskytují pro zahraniční návštěvníky také služby, jako je ubytování, vstupenky na kulturní akce, okružní jízdy Prahou a výlety, Prague Card, aj. Turisté považují za samozřejmé, že získají zdarma cizojazyčný informační materiál o Praze včetně mapy či kulturního čtvrtletníku s přehledem významných kulturních pořadů.

Pražská informační služba je aktivním členem těchto národních i mezinárodních organizací a sdružení: PCB - Prague Convention Bureau, A.T.I.C. - Asociace turistických informačních center, ECM - European Cities Marketing a CEE - Central European Experience. Také v rámci této spolupráce neustále propaguje Prahu doma i v zahraničí.

Naprostou samozřejmostí je reprezentace Prahy na zahraničních veletrzích, workshopech a výstavách, a to jak v rámci Czech Tourism, tak i samostatným stánkem Prahy.

Činnost Pražské informační služby je ovšem mnohem širší. Její role je mimo jiné i vzdělávací a osvětová. Kur-

zy pro průvodce Prahou včetně průvodcovských zkoušek, stále doplňování průvodcovských znalostí včetně kontrol průvodců a vydávání průvodcovských odznaků sem také patří. PISKA zabezpečuje i speciální vzdělávání průvodců, jako je kurz pro památky Starého židovského města či Pražského hradu. Praha je a vždy byla multikulturním městem. Každý pražský průvodce proto musí mít rozsáhlé znalosti z historie, dějin umění, ale také pražské současnosti a topografie, znát toto multikulturní prostředí a rozumět mu.

Podobně zajímavé a Pražany velmi oblíbené jsou vycházky pražské vlastivědy. Praha je tak bohatým zdrojem poznávání, že ani rodilí Pražané neznají všechna její zajímavá zákoutí a památky. Pražská informační služba je tady prostě pro všechny. Radí, informuje a ví, jak na to. ■

»» www.pis.cz
 »» www.prague-info.cz

Cestujte, poznávejte, sbírejte... VYRAŽTE!

Umocněte své zážitky a vzpomínky sbíraním pamětních mincí. V České republice je spousta krásných míst, která stojí za to navštívit. Na cestách za poznáním a turistikou se už na mnohých z nich můžete setkat s našimi originálními raženými mincemi. Mají je hrady, zámky, muzea, kostely, poutní místa, pivovary atd. Jejich seznam naleznete na www.pametni-mince.cz. A stále vzorujeme a razíme nové. Pamětní ražba je určena nejen pro turistický ruch. Každá solidní společnost dbá na svou prestiž, a tedy i na prezentaci. Pro vaši firmu, hrad, zámek atd. proto rádi vytvoříme unikátní reklamní dárek v podobě vaší vlastní originální pamětní mince s logem na straně jedné a firemním motivem na straně druhé.

»» www.cmqc.eu
 »» www.pametni-mince.cz

**Pražská
informační
služba**

Umožnit valorizaci schopností českého národa

S předsedou představenstva společnosti Karlovarské minerální vody, a. s. doktorem Antoniem Pasquale se setkáváme 7. prosince 2009 v rezidenci jeho firmy v Praze na Mariánském náměstí. A protože se má italská společnost omezovat pouze na torzo italského hudebního názvosloví, které jsem díky Vojenské hudební škole v Roudnici nad Labem kdysi ovládal, poprosil jsem o zprostředkování rozhovoru svoji spolužačku ze základní školy v Praze 10-Rybníčkách a excelentní tlumočnicku paní Helenu Rossi. Pane doktore, jak jste se dostal do České republiky?

Dott. Antonio Pasquale

Ještě před privatizací mi bylo nabídnuto udělat joint venture s národním podnikem Mattoni. Pak přišla privatizace, a z privatizačního fondu jsem mohl nakoupit akcie.

Další jsme vykoupili od malých diků. Paralelně s tím jsem začal vytvářet svůj malý klenot.

Padla na ni volba souhrou okolností. Prodal jsem firmu v Itálii a plánoval, že si konečně budu užívat klidu. Ale záhy jsem pocítil prázdnotu. V minerálních vodách už jsem podnikal, a tak jsem si řekl: Najdu si nějakou firmičku, která má kvalitní vodu a udělám z ní malý klenot. Takovou svoji hračku. Bylo to období, kdy ve východní Evropě padl komunismus,

doba příležitosti. Rozhlížel jsem se na nových trzích, vyrazil do Polska, Maďarska a Československa. Tady to na mě udělalo největší dojem, přestože začátkem 90. let minulého století bylo zdejší podnikatelské prostředí velice nepřehledné. Rodila se tu tržní ekonomika. A já si říkal: Jako u nás v Itálii v pětáctýřicátém po válce, kdy se vše muselo zrekonstruovat. V těch letech se s podnikáním začínalo opravdu dobře. Ale tenkrát i u nás byly dvě skupiny podnikatelů: seriózní a bandité. U vás je takové přísloví, že čert vždycky kálí na větší hromadu. A tak i v Itálii si bandité většinou nahrabali daleko větší peníze než seriózní podnikatelé, avšak zpravidla je rychle promrhali.

Ještě před privatizací mi bylo nabídnuto udělat joint venture s československým národním podnikem Mattoni. Pak přišla privatizace, a z privatizačního fondu jsem mohl nakoupit akcie. Další akcie jsme vykoupili od malých diků. Paralelně s tím jsem začal vytvářet svůj malý klenot. De facto, celou firmu Mattoni jsem zrekonstruoval na své náklady. Takže z toho, co už jsem vám, doktore, řekl, vyplývá, že jsem za firmu Mattoni zaplatil třikrát. Poprvé, když jsem dělal joint venture, a to jsem hodně, hodně moc investoval. Potom, když jsem vykoupil zbytek akcií, a do třetice při rekonstrukci firmy. A jak se můj malý klenot zvětšoval, už to nebyla hračka. Do toho jsme přikoupili Dobrou vodu, následně Poděbradku. Díky těmto akvizicím jsme si zadělali na velké problémy s Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže.

Udělat z vody klenot, a v Česku? To není věc kvality vody (ta je samozřejmostí), ale impresária. Někoho, kdo jí dodá věhlasu a vzbudí poptávku trhu.

Já jsem dělal dost málo. A když už jste zmínil své středoškolské hudební vzdělání, já byl pouze dirigentem orchestru, ale měl jsem skvělé české hudebníky.

I Česká republika je takový malý velký, našinci - Čechy, Moravany a Slezany - opomíjený klenot. Jak nás vidíte vy, lidé odjinud?

Máte tady spousty krásných míst, měst a městeček, o nichž turisté vůbec nic nevědí. A přitom by si plným právem zasloužila, aby je navštěvovali. Aby pochopili, jak až neuvěřitelně krásnou jste zemí. Pro mne, dokud jsem je nenavštívil, byly všechny země ve středu Evropy to samé (stejně). Česko, Maďarsko, Bulharsko, Rumunsko, Chorvatsko, Slovinsko, Srbsko... Takže pouze pokud danou zemi osobně poznáte, pochopíte její jedinečnost. Začnete vnímat rozdíly, které jsou mezi ní a dalšími středoevropskými zeměmi. Když vidíte, s jakou precizností a urbanistickým a architektonickým umem byla stavěna vaše sídla, a máte na to, to vnímat, pochopíte, že disponujete něčím, čím se žádaná další země nemůže chlubit.

Děkuji.

A potom ještě jedna zajímavá věc. Ve svých všudybylých úvodnicích si stěžujete na nízkou míru hospodářského využití potenciálu cestovního ruchu České

republiky, která podle vás vyplývá z prezírání hospodářské dimenze cestovního ruchu a z xenofobie. Já bych nepoužil termín xenofobie. Jsem té zkušenosti, že Češi chtějí nejdřív návštěvníky své země poznat, než jim dají důvěru. Jestliže se cizinec dobře chová, s respektem vůči hostitelské zemi, nejen, že vás akceptují, ale pozitivně intenzivně vnímají. Právě čtu velmi zajímavou knihu. Hovoří o deportacích pětasedmdesáti tisíc Itálů z Tyrolska na české území, k níž byli donuceni Rakousko-uherským mocnářstvem. Tito ubožáci byli na území Českého království vezeni po železnici víc než týden v dobytých vagonech. Byli bez finančních prostředků, špinaví, v cha-

vají xenofobními, je-li tam zájem jiného ražení. Před druhou světovou válkou Židé, Němci a Češi žili v pohodě vedle sebe a rozuměli si. Určitě, jako i v rodině, měli roztržky a třeba se i pomlouvali. Ale žili bok po boku.

Obrovské starověké Římské impérium se zrodilo postupnou vojenskou a politickou expanzí městského státu. Má tento proces nějakou paralelu s utvářením Evropské unie? Proč do ní Švýcarsko, jehož jste občanem, nevstoupilo?

EU se zrodilo obráceně. Jako ekonomická unie, a ne jako politická. Je to ekonomický gigant a zároveň politický trpaslík. Možná, třeba během let se

vy ČEŠI MÁTE SCHOPNOST POUŽÍVAT HLAVU, PŘEMÝŠLET O PROBLÉMECH A NACHÁZET ŘEŠENÍ.

trném oblečení, zemdení únavou. Zprvu u vás byli přijímáni s velkou nedůvěrou. Ale velmi rychle se integrovali. Spolupracovali a spřátelili se s místními lidmi, a když v roce 1918 skončila světová válka, Češi je nechtěli pustit domů do Itálie. Naše dva národy si uměly nejenom rozumět, ale staly se sestrami a bratry. Takže není pravda, že byste vy Češi byli xenofobní. Národy se stá-

to změni a bude tu evropská vláda, která bude překračovat všechny místní vlády. Švýcarsko je konfederací sdružující různé národy - francouzské Švýcary, německé Švýcary, italské Švýcary a Rétorománci - které si všechny zachovaly své vlastní jazyky a vlády, ale pod zaštitěním konfederace, která jim dává směrnice. V tomto si Evropská unie měla vzít příklad ze Švýcarska a zorganizovat se obdobným způsobem.

Podle mne je EU především scénou, na níž se odehrává hospodářská soutěž, kde si jsou všichni rovni, někteří však rovnější. Podle toho, jaké jim jejich vlády vydobyly dotační a další protekcionistické podmínky.

Společný evropský trh slouží všem. Velkým zemím, protože se v jejím rámci dostávají na nová obdoby, a slouží i malým zemím, protože nacházejí nové trhy. Proto také Česká republika čerpala výhody, když byla přidružována, a potom i se vstupem do EU. I když musím říci, tento proces byl hodně rychlý. Pokud by se integrace odehrávala pozvolněji, možná by to bylo lepší. Tehdy se ale všichni snažili co nejrychleji nastartovat ekonomiku. To způsobilo, že řadu tradičních českých podnikatelských aktivit skupily cizí firmy, což výrazně zpomalilo růst domácích vrstev podnikatelů ve vaší zemi a je příčinou velkých škod. I toho, že když vypukla finanční krize, převáděly si všechny cizí mateřské organizace veškerou likviditu z českých filiálek k sobě domů. To je nejen špatné, ale i velice nespravedlivé.

Kvalitní minerální vody patří ke špičkové gastronomii, nočnímu životu...

...i ke krásným ženám.

Říká se: „Kdo vítr sil, ten bouří sklízí.“ Velká západoevropská podnikatelská uskupení masivně investují v Číně, která (zřejmě i jejich přičiněním) v rámci vývozu do Evropy disponuje doložkou nejvyšších výhod.

Jak v jednom novinovém rozhovoru pravil jistý slavný ekonom: „Evropě ve srovnání s Asií chybí energie a pracovní nasazení. Pokud Evropa nebude na tuto situaci reagovat, riskuje, že se v dohledné době stane výletní destinací s krásnou přírodou a památkami a Evropané se budou muset spokojit s rolí nosičů zavazadel bohatých čínských turistů.“ Vy Češi ale máte schopnost používat hlavu, přemýšlet o problémech a nacházet řešení. Proto má firma zaměstnávat Čechy. Jsou studovaní a génii v oblasti informačních technologií. Jsou úžasně technicky nadaní a kreativní. Každý národ ale potřebuje vedení. Takže věřím, že za jednu dvě generace, až vyrostou noví podnikatelé, kteří se teď v Česku rodí, se Česká republika vrátí tam, kde byla před druhou světovou válkou, kdy figurovala jako jedna z nejvyspělejších průmyslových zemí světa. A aby se tak zase stalo, je třeba umožnit valorizaci schopností vašeho národa. ■

» www.mattoni.cz

Karlovarské minerální vody patří k významným sponzorům kultury a společenského života v České republice...

...společenské povinnosti ale prezident už společnosti přenechává synovi Alesandrovi, který loni převzal i vjkhonné řízení firmy.

S Františkem Hejnalem se potkáváme 11. prosince 2009. Kde jinde než na pivo. Ostatně instituce hospody v české historii i současnosti vždy sehrávala významnou roli. Na každé pořádné vesnici, a že Praha je opravdu pořádnou, chlapi zásadní věci domlouvají právě v hospodě. S Františkem Hejnalem máme zřejmě společného víc, než jen to, že nám chutná pivo. Také část mých genů je z kraje od říčky Kocáby. Má maminka se narodila v Dubně a její (moje babička) v Dlouhé Lhotě. Otec mé maminky i bráška byli též profese jako František, fárili na Březových horách.

Františku, příští rok 2010, kdy ve druhém vydání Všudybylu vyjde naše interview, budou už autobusy tvé firmy František Hejnal – Turismo brázdit Evropu dvacátým rokem. Jak ses od dolování uranu dostal k provozování dopravní a cestovní agentury?

František Hejnal

Na našem ranči teď žije dvanáct Hejnálů. Máme tam lesy, vodu a klid. Do Prahy blízko i do Příbrami. Jsme regionálně dobře položení. Ouběnice jsou mojí láskou. A nikdo se tam nepohoršuje, když přijedu do hospody na koni.

Horníkem jsem byl od osmnácti. Nepoznal jsem jiného zaměstnavatele než Uranové doly. Třicet let jsem pracoval v Uranových dolech, z toho patnáct v podzemí. A protože jsem tam byl vystaven záření, šel jsem do starobního důchodu v padesáti. Byl jsem ale fyzicky zdatný - a stále ještě motokrosový závodník s mezinárodní licencí. Pak přišla revoluce a já se 1. května 1989 motokrosem v Německu rozloučil s vrcholovým závoděním a dal se na podnikání v cestovním ruchu. Ještě před revolucí jsem po Praze prováděl cizince z Holandska a Belgie, co k nám jezdili za motokrosovým sportem. A vůbec, díky závodění na Západě jsem znal hodně lidí zpoza „železné opony“. Závodníků, pořadatelů i autobusového dopravce, který mne inspiroval, abych se pustil do podnikání v autobusové dopravě.

Proč jsi svou firmu nazval Turismo?

Protože Itálii a Italy mám rád. Italštinu trochu ovládám a mám tam hodně přátel. Turismo znamená v italské cestovním ruchu. A protože mí přátelé byli dobří přátelé, umožnili mi pořídit si tři

20. rokem Evropou luxusními patrovými autobusy firmy František Hejnal – Turismo

autobusy tak výhodně, že jsem je dokázal rychle splatit, úspěšně provozovat a ještě dobře prodat. Pak jsem nakoupil autobusy Neoplan, což byla v tehdejší Československu bomba. V roce 1991 jsem už brázdil Evropu se špičkovými patrovými autobusy a rozšiřoval svoji flotilu Neoplanů. Měl jsem jich pět, pak šest a nakonec deset, a turistická Evropa mi začala být malá. Proto jsem se v roce 1992 vrhl na linku do Košic. Byl to vstup na panenskou půdu, protože mezi Košicemi a Prahou nikdy

nejezdil žádný autobus, pouze vlaky. Realizoval jsem, podle tzv. odborníků svoji šílenou myšlenku, linku Příbram (protože kousek od ní bydlím) - Praha - Košice. Jak jsem podotkl, každý, kdo tomu rozuměl, mi říkal, že jdu hlavou proti zdi. A já tomu opravu moc nerozuměl, protože před tím jsem byl „jen“ horníkem, motokrosovým závodníkem a organizátorem mezinárodních motokrosových závodů. Avšak právě tahle pravidelná autobusová linka se ukázala jako spásná věc. Tzv. zeď jsem prorazil a hlava mi zůstala celá. První pří-

jezd do Košic se změnil v obrovskou slávu. Najednou patrové autobusy! Košice byly auf. Tato linka je dodnes nosným pilířem mého podnikání. Bez pravidelné linky nemůže žádný dopravce dlouhodobě vzkvétat a nakupovat špičkové autobusy, protože pro ně nemá stálou práci. Zájezdové autobusy obvykle jezdí šest měsíců v roce a potom paběrkují nebo mají problémy. Pravidelná linka je pro mne základ, a zájezdy jsou na přílepšenou.

Za chvíli naši společnost rozšíří zástupce Fanklubu Slavie.

S Fanklubem Slavie spolupracuji od dob, kdy Slavia před cca deseti lety vyhrála ligu. Od té doby její fanoušky vozím po Evropě po mezinárodních zápasech. Jezdím s nimi rád a vážím si toho, že VIP klub příznivců Slavie volí právě moje patrové autobusy.

Čím jsou tak výjimečné?

Určitě lidmi, kteří je řídí a kteří pečují o naše pasažéry. Ale ty ses ptal na vozy. I ony jsou určité výjimečné svou velikostí - v tomto případě by se ale spíš hodilo říci, svými rozměry. Byl jsem první podnikající fyzickou osobou, kte-

Firma František Hejnal - Turismo

začala v roce 1991 vozit zájezdy se třemi autobusy Volvo a Daf. Pak otevřela v té době ojedinělou pravidelnou autobusovou linku Příbram - Praha - Košice, jejíž první spoj vyjel 29. února 1992 a která se po rozpadu Československa stala mezinárodní. Postupem času přešla kompletně na vozy značky NEOPLAN. V současné době provozuje sedm patrových autobusů SKYLINER s kapacitou 69 - 83 míst a tři polopatrové autobusy TOURLINER nové generace s kapacitou 57 míst. Všechny své autobusy pronajímá cestovním kancelářím, podnikům, školám apod. na cesty do celé Evropy. Konfiguraci sedadel má uzpůsobenou tak, aby dálkové cestování bylo co nejpohodlnější. Samozřejmostí je perfektní palubní servis, plně klimatizovaný prostor vybavený nejmodernější audio a videotechnikou, toaleta, kuchyňka pro ohřev teplého jídla a nápojů a dvě lednice.

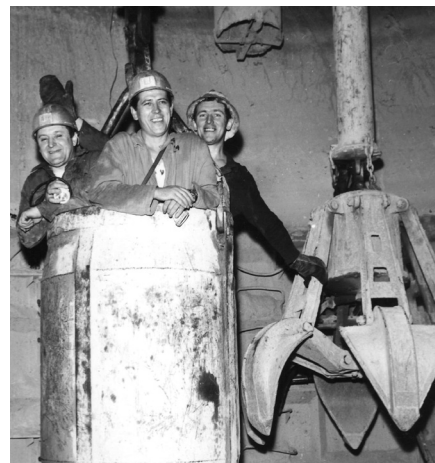
František na stupních vítězů se spolujezdcem Petrem Převorovským

rá do Československa přivezla Megaliner. V turistické třídě největší autobus na světě. Pro devadesát šest lidí. Čtyři osy, patnáct metrů. V Česku byly čtyři, z toho já vlastnil tři a jeden měl Čedok. Dneska už je nemám, protože vývoj pokročil. Současné autobusy jsou sice o trochu kratší, avšak pro dnešní Evropu účelnější. Ale tehdy to byla bomba. Mně se vždycky líbily velké patráky. Je v nich pohodlí, restaurace, toaleta, která je už dnes samozřejmou součástí autobusů každého seriózního dopravce. Je tam všechno, a navíc ty moje se vyjímají kanárkově žlutou barvou.

U nás v Sezimově Ústí na svazích údolí Koského potoka, nedaleko Ovčína, se v dobách mého dětství jezdil motokros. Býval jsem tam na každých závodech. A vždycky fandil jezdcí jménem Halada, kterého jsem sice neznal, ale který měl stejné příjmení jako náš soused ze Švermovy ulice. No ale

motorkám, byť jsem na nich několikrát objel celé Československo, jsem až tak úplně nepropadl...

To já ano. Už jako malý kluk jsem se zhlédl v závodních. Fascinovaly mne jejich soutěže a závody: Sedmidenní, Velká cena Brna, Holice, Zlatá přilba v Pardubicích i plochá dráha na Markétě atd. Fandil jsem našim špičkovým závodníkům, zejména pak fenomenálnímu silničáři Františku Štastnému, s nímž jsem se skamarádil a který mne navštěvoval u nás doma v Ouběnicích. Návštěv slavných osobností a jejich zápisů v Knize sauny máme obrovské množství. Všem se u nás v Ouběnicích líbilo. V Ouběnicích na samotě u lesa bydlím dodneška. Před čtyřiceti lety jsem tam založil AMK (automotoklub) Ouběnice. Na panenské půdě jsem postavil motokrosovou trať a z maličkého motokrosu jsme se rozvinuli do světové velikosti. V roce 1988 jsem do východní Evropy, k nám do Ouběnic, přitáhl mistrovství světa v sajdkárokrosu. Tehdy se jelo poprvé v Československu a ve východní Evropě vůbec. Byl jsem ředitelem tohoto mistrovství. Během osmi let byl ouběnický areál dvakrát vyhlášen nejlepším motokrosovým závodním v Evropě. Prostě bomba v motokrosovém a sajdkárokrosovém sportu. V Ouběnicích se scházela

Největší uranový důl v Evropě, šachta 16 - František Štastný vlevo, František Hejnal vpravo s tehdejšími řediteli v hloubce cca 1600 m

světová špička. Vše skončilo po revoluci v roce 1995 díky postojům majitelů pozemků. Dnes ouběnickou trať obnovuji, i když už ne v sajdkárokrosové nebo motokrosové podobě, ale v trialové.

Co budoucnost firmy František Hejnal - Turismo?

Je mi sedmašedesát, a i když se cítím být mladý, mladý už nejsem. Ale firmu mám komu předat. Mám dvě dcery a báječného, pracovitého zeťáka. Firmu jsem, coby fyzická osoba, budoval

BEZ PRAVIDELNÉ LINKY NEMŮŽE ŽÁDNÝ DOPRAVCE DLOUHODOBĚ VZKVÉTAT A NAKUPOVAT ŠPIČKOVÉ AUTOBUSY, PROTOŽE PRO NĚ NEMÁ STÁLOU PRÁCI.

František v plném tempu

jako čistě rodinný podnik. Máme pětadvacet zaměstnanců. A rodinu, tu vedu já. Byť jsem se nenarodil v Ouběnicích, ale v porodnici v Příbrami (jako ty ne v Sezimově Ústí, ale v porodnici v Táboře), jsem Ouběničák a nikdy bych Ouběnice neopustil. Na našem ranči teď žije dvanáct Hejnalů. Máme tam lesy, vodu a klid. Do Prahy blízko i do Příbrami. Jsme regionálně dobře položení. Ouběnice jsou mojí láskou. A nikdo se tam nepohoršuje, když přijedu do hospody na koni. ■

»» www.hejnal-turismo.cz

František HEJNAL
Turismo

Rozhovor s vrchním zemským rabínem Efraimem K. Sidonem jsem zahájil konstatováním, že židovské památky jsou na celém území naší vlasti, a jsou, nebo by mohly být, hojně navštěvovanými turistickými cíli.

Pane rabíne, jak vnímáte zhodnocování tohoto potenciálu České republiky?

V podstatě hned po „Sametové revoluci“, kdy jsem se vrátil do Československa, jsem si uvědomil, jak obrovské bohatství židovských památek máme, a v jakém kontrastu jsou se zájmem organizátorů turistických programů. Postupem doby se situace zlepšovala a zlepšuje, ale stále je to tak, že většina cizinců zůstává v Praze a že incomingové firmy jsou nuceny preferovat pražský Josefov. Je to obrovská škoda, protože turisté by mohli vidět a vstřebat daleko víc zážitků. Ve Slezsku i na Moravě je řada zajímavých míst. Boskovice, Třebíč, Mikulov, Holešov atd. Jsem přesvědčen o tom, že by určitě bylo prospěšné směřovat na ně pozornost turistů. Jednou z dost zásadních překážek, s nimiž se musí incomingové firmy zaměřené na skupinovou klientelu vyrovnávat, je, že k nám cizinci přijíždějí na omezenou dobu. Pokud přijedou na tři dny, tak během nich si stihnou prohlédnout Prahu, a jednalo se o židovskou klientelu, hlavně židovské centrum. Značným problémem mnoha koutů České republiky je také nedostatečná infrastruktura cestovní-

Efraim Karol Sidon

Hned po „Sametové revoluci“, kdy jsem se vrátil do Československa, jsem si uvědomil, jak obrovské bohatství židovských památek máme, a v jakém kontrastu jsou se zájmem organizátorů turistických programů.

ho ruchu. I to, že tam leckdy není zajištěno košer stravování. Jak jsem už ale předeslal, na řadě míst se situace změnila k lepšímu. Každý vzdělanější člověk ví, že důvodem, proč bylo v roce 2003 město Třebíč zapsáno na Seznam světového kulturního dědictví UNESCO, je unikátně zachovaná židovská čtvrt, a že Mikulov navštěvuje hodně zbožných turistů, zejména pak na výročí rabi Schmelkeho. Ale bezesporu by se dalo dělat víc, ačkoliv dodnes neznám klíč, jak s tím pohnout. Jako

český zemský rabín bych měl radost, kdyby se v synagogách, které jsou už opravené, konala čas od času bohoslužba, aby alespoň čas od času plnily své stěžejní poslání.

Alfou i omegou cestovního ruchu, důvodem, proč lidé putují do cizích zemí či míst, kde za běžné služby a věci vydávají víc peněz, než kdyby je kupovali doma, jsou zážitky. Domnívám se, že hlavní příčinou, proč (nejen takovéto) turistické cíle a atraktivitu jsou v Česku ladem, je absence poptávky našinců, lidí, kteří v cestovním ruchu nepracují a nepodnikají, aby na ně a jejich rodiny vydělával. Resp. aby daleko víc peněz inkasovaných od spotřebitelů odjinud (od turistů) v daleko větší míře přispívalo k jejich blahobytu.

Cestovní ruch – peníze utracené v České republice cizinci i našinci – nesporně přispívá k posilování hospodářské stability státu, a tedy i existenč-

ních jistot jeho obyvatel. Česká republika je úžasně disponovaná nejen, co se týče židovských památek. Kraje i města si to postupně uvědomují, a akceptují už asi i to, že cestovní ruch je největším zaměstnavatelem v Evropské unii, a proto investují do renovace památkových zón i do turistické infrastruktury. Do obnovy židovských památek, synagog a hřbitovů investuje ohromné peníze i Federace židovských obcí v České republice a Pražská židovská obec, vždy ve spolupráci s danými sídly. Bez jejich velké vstřícnosti by to prostě nešlo, a tak jim za to i prostřednictvím Všudybylu děkujeme. To, že obyvatelstvo České republiky nevnímá cestovní ruch jako důležitý přínos, je možná pouze komunikační nedostatek.

Rakousko je zářným příkladem, nakolik se dá z cestovního ruchu těžit a díky němu podporovat další hospodářské a kulturní aktivity státu i soukromého sektoru. I když je

Následovat Praotce Abrahama v jeho pohostinnosti

Židovské náboženské obce

na Moravě, ve Slezsku a v Čechách byly po druhé světové válce obnovovány na základě dohody o vytvoření jejich prozatímní reprezentace. Rozhodujícím faktorem byl počet osob, které se navrátily a měly zájem na jejich činnosti. Některé z obcí ale záhy zanikly, protože jejich zakladatelé a členstvo odešlo do emigrace nebo větších měst. Dělo se tak z mnoha pohnutek, mezi které je možné zařadit animozitu místního obyvatelstva, zjištění, že většina příbuzných se nevrátila, že rodná místa příliš připomínala prožitou tragédii apod. 1. a 2. září 1945 se v Praze uskutečnila volba prozatímního představenstva a výkonného výboru „Rady židovských náboženských obcí v zemích České a Moravskoslezské“ a posléze byl vytvořen zastřešující orgán. Ten se po listopadu 1989 transformoval na „Federaci židovských obcí v České republice“. V současné době je v Česku deset židovských obcí. V Brně, Děčíně, Karlových Varech, Liberci, Plzni, Olomouci, Ostravě, Praze, Teplicích a v Ústí nad Labem.

Efraim Karol Sidon (1942)

vystudoval dramaturgii a scenáristiku na pražské FAMU. Poté pracoval jako externí rozhlasový redaktor, dramaturg animovaných filmů ve Studiu Jiřího Trnky a jako redaktor Literárních listů a Listů. Na přelomu 60. a 70. let se jako spolumscenárista podílel na filmové trilogii Juraje Jakubiska „Zbehovia a pútnici“, „Vtáčkovia, siroty a blázni“ a „Dovidenia v pekle, priatelia“. Jako herec účinkoval ve filmu „Takže ahoj“. Jeho kariéra spisovatele a scenáristy byla přerušena sovětskou okupací. V době normalizace pracoval jako pomocný dělník, prodavač tisku a topič a současně se věnoval studiu hebrejštiny a židovských tradic. Konvertoval k židovské víře a přijal jméno Efraim. V roce 1983 emigroval do Spolkové republiky Německo, kde se stal posluchačem Vysoké školy pro judaistická studia v Heidelbergu. V roce 1990 odjel do Jeruzaléma, kde studoval v rabínském semináři Ariel. V září 1992 se stal pražským a českým vrchním rabínem.

nutno přiznat, že do sedmdesátých let minulého století to tam „až tak horké“ nebylo. Svým způsobem tam došlo k celonárodnímu obrození cestovního ruchu. Nejen k zavedení kvalitního systému řízení procesů v rámci průmyslu cestovního ruchu jako takového, ale zejména k výraznému posunu v přístupu občanů Rakouska.

Samozřejmě, že i Češi očekávají, že jim turisté přinesou peníze. Ale u nás jim za to chceme dát co nejméně nebo

v podstatě nic. Ale i tento přístup se už v řadě českých a moravsko-slezských regionů hodně zlepšil. Přesto mám dojem, že často návštěvníkům Česka neposkytujeme služby na úrovni, která by jim byla příjemná. Tak, abychom jim předem vycházeli vstříc a s úsměvem.

Mám rád starozákonní příběhy. Jistě úspěchy jsem měl i se žudebním Písni písní přebásněné Jaroslavem Seifertem.

Když už mluvíte o Bibli, o židovské tradici a králi Šalomounovi, měli bychom se učit pohostinnosti od praotce Abrahama. Podle naší tradice je vlastně patronem dobrých hoteliérů. Jeho dům byl otevřen každému, kdo šel kolem. Každému s potěšením a vstřícně nabídl vše, co potřeboval, i andělům. I u nás se přece říká: „Host do domu, Bůh do domu.“ Zatímco bychom mu sami od sebe měli nabídnout a poskytnout služby, naopak od něj na sodomský způsob očekáváme, že nám své služby poskytne on. A to jen v případě, že jsme si ho předtím pořádně proklepli. Studoval jsem

števnikům Česka vstřícnější? Vždyť ve spoustě jiných odvětví mají jasno, že o pracovní místa a hlavně o jejich peníze jde až na prvním místě...

Ty dole bude možná snadnější přesvědčit, protože žijí v kontaktu s realitou. Jsou-li provozovateli dopravních firem, muzeí, restaurací, ubytovacích zařízení, prostě zjistí, že se jim nedostává klientů. Nicméně vnější vlivy tohoto stavu, kterými jsou ústup pražského turistického boomeru a finanční krize, je český průmysl cestovního ruchu s to kompenzovat zapojením svých dosud pramálo čerpaných

PROTIVNÉ HOSPODY ZEJÍ PRAZDNOTOU A PŘÍJEMNÉ, AČ NEJSOU HNED ZA ROHEM, PRASKAJÍ VE ŠVECH.

v Izraeli. Tam je tato vstřícnost mnohem vyvinutější a přirozenější. V Česku je patrný odstup k hostovi, skoro (bych řekl) na hranici nepřátelství.

Teprve po „Sametové revoluci“ mi došlo, proč Vyvolený národ čtyřicet let maširoval pouští. Ani náš český exodus ke svobodné společnosti není prost názorů „za faraona bylo líp“. Jak přesvědčit lidi, aby byli vůči náv-

rezerv. I ti nahoře by si měli uvědomit, že vytvářením vstřícné a pohostinné České republiky a osobním příkladem slušnosti a poctivosti pro ni udělají daleko nejvíc, a budou tak i vzorem svým voličům. Když vás zvou na návštěvu do chronicky rozhádané rodiny, omluvíte se nejspíš, že jste bohužel pro ten večer zadan. Ale návštěvu u příjemných lidí neodmítnete, ani když jste u nich párkrát byl. Protivné hospody zejí prázdnotou a příjemné, ač nejsou hned za rohem, praskají ve švech. Kdybychom dokázali nabídnout příjemné prostředí a za své hosty přemýšleli, mohli bychom je také nasměrovat mimo Prahu. Věřím, že by pak příjžděli do Česka rádi a opakovaně. ■

» www.fzo.cz

» www.kehilaprag.cz

Židovské památky jako atraktivní turistické cíle

ŽIDOVSKÁ OBEC V PRAZE, PRAŽSKÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA, CLARION CONGRESS HOTEL PRAGUE, PROMOPRO, CPI HOTELS, LAYOUT, AMBER INTERIER, KMB PARTNERS A NAKLADATEL VŠUDYBYLU ZVALI NA KOKTEJL PARTY LIGY PRO CESTOVNÍ RUCH NA TÉMA „ŽIDOVSKÉ PAMÁTKY JAKO ATRAKTIVNÍ TURISTICKÉ CÍLE“, KTERÁ SE POD ZÁŠTITOU VRCHNÍHO ZEMSKÉHO RABÍNA KAROLA EFRAIMA SIDONA ZA ÚČASTI VELVYSLANCE STÁTU IZRAEL JEHO EXCELENCE PANA YAKOVA LEVY A DALŠÍCH VIP HOSTŮ KONALA 7. LEDNA 2010 V CLARION CONGRESS HOTELU PRAGUE V PRAZE VYSOČANECH.

- » www.lper.cz
- » www.kehilaprag.cz
- » www.pis.cz
- » www.promopro.cz
- » www.echp.cz
- » www.atelierlayout.cz
- » www.amber.cz
- » www.kmbpartners.cz
- » www.fzo.cz
- » www.epihotels.cz
- » www.e-vsudybyl.cz

PONTES pod záštitou prvních dam Slovenska a Česka

Také loňský „Mezinárodní hudební festival PONTES - Mosty porozumění“ dokládá, že to byl od mistra Vlčka nosný nápad, uskutečnit před čtrnácti lety jeho první ročník a přivést špičkově interpretovanou hudbu do míst na Seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. PONTES ve spojení se společností ZENTIVA pomáhá nejen k oživení zájmu o unikátní urbanistická, architektonická a hudební díla a k jejich propojování s realitou současnosti, ale v průběhu let pomohl i k záchraně čtyř vzácných originálních partitur Bedřicha Smetany a Antonína Dvořáka. V roce 2009 se jeho koncerty uskutečnily pod záštitou prvních dam Česka a Slovenska paní Livie Klausové a paní Silvie Gašparovičové a pod záštitou ministra kultury ČR pana Václava Riedlbaucha. Závěrečný koncert loňského ročníku festivalu PONTES se konal ve Dvořákově síni pražského Rudolfiny 8. prosince 2009 za účasti paní Livie Klausové. Program byl klasický. V koncertu pro flétnu a orchestr Karla Stamice

se s orchestrem Virtuosi di Praga, řízeným Oldřichem Vlčkem, představil italský flétnista Giuseppe Nova. Dalším klasičkem večera byl Joseph Haydn, jehož klavírní koncert přednesl s dech beroucí virtuozitou německý klavírista Joseph Moog (22). To platí i o druhé půli programu. Česká mše vánoční Jakuba Jana Ryby byla interpretována tak, jak ji autor napsal. S mužskými sóly. Zatímco sopránový a mezzosopránový part dal příležitost vyniknout členkám sborů z města UNESCO. FONS ze Žďáru nad Sázavou, kde působí jako chrámový sbor Baziliky Nanebevzetí Panny Marie a C VOX. Mužskými sólisty byli pánové Aleš Briscein a Jirí Sulženko. Že si Rybovku s chutí zahrají členové orchestru, je celkem přirozené, ale že si ji dá jako prostý orchestrální hráč italský virtuos Giuseppe Nova? „Zeptal jsem se Giuseppa, jestli si s námi nechce dát Rybu a on s radostí souhlasil,“ komentoval tuto italskou fascinaci českou hudbou houslista a dirigent Virtuosi di Praga Oldřich Vlček.

PONTES
Mosty porozumění

V roce 2009 se koncerty PONTES uskutečnily v Česku (12), na Slovensku (8) a v republikách někdejší Jugoslávie (4) – v Srbsku, Chorvatsku a Černé Hoře. Díky vynikající sopranistce Sivan Rotem PONTES navázal perspektivní spolupráci se státem Izrael.

15. ročník „Mezinárodního hudebního festivalu PONTES – Mosty porozumění“ bude zahájen v aule pražského Karolina 10. června 2010 a završen 4. prosince 2010 v pražském Rudolfinu Rybovou Českou mší vánoční. Tentokrát tak, jak by ji byl býval Jakub Jan napsal, kdyby na to byl býval měl prostředky a ansámbl. Tedy s velkým orchestrem, sborem a čtyřmi sólisty. Všechny koncerty jubilejního 15. ročníku PONTES budou ve spolupráci se společností ZENTIVA věnovány dárcům krve a kostní dřeně, držitelům Jánského plakety. 15. ročník festivalu PONTES se chce navrátit k velkorysejší dimenzi a své oblouky rozklesne až do Izraele. Navrátí se zpátky do Turecka a ostatních zemí, ve kterých ukotvil své mostní pilíře. ■

»» www.pontesfestival.com

Evropská Cestovní Pojišťovna, nejlepší partner na cestách

S Mgr. Ondřejem Rušíkvasem se setkáváme 6. ledna 2010 v Praze na Hradě ve Lvím dvoře na Tříkrálovém setkání Lionského klubu LC Praha, jehož tématem je cestovní ruch.

Mgr. Ondřej Rušíkvas

Pokračujeme v trendu zkvalitňování uživatelského komfortu. Loni jsme přišli s novinkami typu on-line ohlášení škody. Produkty jsme doplnili o další speciální připojištění, např. rizikových sportů, golfu, domácích zvířat na cestách atd.

Ondřeji, jak se finanční a hypoteční krize a s ní spojená mediální kampaň, která snad nejvíce ze všeho v roce 2009 v České republice přispěla k přibrzdění toku peněz – odložené spotřebě, odrazila na objemech vycestování firemní a privátní klientely Evropské Cestovní Pojišťovny?

V loňském roce jsme vlivem ekonomické situace opravdu zaznamenali mírný pokles v čerpání služeb. Nicméně ne tak velký, jak jsme vzhledem k vývoji světové hospodářské situace očekávali. Evropská Cestovní Pojišťovna dlouhodobě pracuje s firemní klientelou, a ta se v roce 2009 rozhodla výrazně omezit cestovní výdaje. Takže navzdory tomu, že jsme i loni v této oblasti rozšířili řady svých klientů, u firem jsme oproti roku 2008 zaznamenali pokles o něco větší než deset procent. U individuál-

ních cestujících jsme v přijatém pojistném objemově zaznamenali přes sedm procent poklesu. Pro Evropskou Cestovní Pojišťovnu ale bylo důležité rozvíjet služby i v této době, kdy byl obecně menší zájem o cestování. Proto jsme loni přišli s mnoha novinkami typu on-line ohlášení škody. To klientům přináší větší uživatelský komfort tím, že svoji škodu mohou nahlásit prostřednictvím internetu a nemusí nikam docházet. Svě produkty jsme doplnili o některá další speciální připojištění, např. rizikových sportů, golfu, domácích zvířat na cestách atd. Takže pokračujeme v trendu zkvalitňování uživatelského komfortu a rozšiřování portfolia služeb koncovým klientům. Velmi jsme posunuli náš internetový obchod tím, že jsme zjednodušili celé on-line řešení. Pokud si klient otevře webové stránky Evropské Cestovní Pojišťovny, může se během pár minut pojistit, tedy i provést zabezpečnou úhradu, a následně obdržet pojistku, kterou vygeneruje náš systém.

horolezeckou záležitostí než pěší turistikou.

Je to tak. Pokud je to mimo běžné trasy nad nadmořskou výškou 3000 m, vyžaduje taková cesta připojištění Sport. Tzn., že k základnímu ročnímu pojištění si jej klient kdykoliv dodatečně sjedná nebo si hned při sjednávání základního pojištění toto připojištění zvolí. A pak je pojištěný i na ferraty či německé a rakouské klettersteigy a vysokohorskou turistiku. Jsou samozřejmě extrémní situace, kvůli nimž jsme teď vytvořili specifický produkt, a tím je pojištění expedic. Po klientovi, který se bude takové cesty účastnit, Evropská Cestovní Pojišťovna chce, aby vyplnil podrobné údaje o trase – poskytl itinerář expedice. Ty sám víš, že výpravy do extrémních podmínek většinou bývají plánované a mají podrobný harmonogram včetně toho, kde jsou záchytné body, únikové cesty, odkud případně může přijít pomoc atd. Tyto informace jsou potřebné pro asistenční službu a na jejich

EVROPSKÁ CESTOVNÍ POJIŠŤOVNA JE SOUČÁSTÍ NEJVĚTŠÍ SVĚTOVÉ SKUPINY SPECIALIZOVANÝCH CESTOVNÍCH POJIŠŤOVEN.

Když jsem s tebou dělal předchozí povídání a bavili jsme se o zabezpečených cestách v Dolomitech – ferratách, odnesl jsem si z toho, že všude, kde je turistické značení, mi stačí vaše celoroční cestovní pojištění MultiTrip. Nicméně řada pasáží těžších ferrat je spíš

základě pak Evropská Cestovní Pojišťovna jedná s tamními dodavateli služeb (nemocnice, letecké společnosti, organizace sdružující záchranáře v té které oblasti atd.). Zajistíme instrukce pro klienta a hlavně rozhodneme, nakolik je pro nás míra rizika únosná. Do tohoto

Evropská Cestovní Pojišťovna je součástí největší světové skupiny specializovaných cestovních pojišťoven. Ze 75 % je vlastněna největší dánskou cestovní pojišťovnou Europaeiske Rejseforsikring, 15 % akcií má mnichovská Europäische Reiseversicherung (ERV) a 10 % stejnojmenná rakouská cestovní pojišťovna. Evropská Cestovní Pojišťovna patří do skupiny vedoucí světové společnosti v oboru zajištění Munich Re. Silné mezinárodní zázemí jí umožňuje být i v České republice nositelkou světových trendů v cestovním pojištění. Na českém trhu proto nabízí nejširší spektrum vysoce kvalitních produktů. Od pojištění pro individuální jednorázové cesty přes pojištění na celý rok až po skupinové pojištění pracovních cest. Asistenční služby zajišťuje svojí dceřinou společností EUROALARM se sídlem v Praze, která zaručuje aktivní asistenci po celém světě v češtině čtyřadvacet hodin denně, sedm dní v týdnu. Pomoc v hlavních turistických oblastech zajišťuje prostřednictvím vlastní celosvětové asistenční sítě Euro-Center, která díky trvalému kontaktu s místními zdravotnickými zařízeními dohlíží na úroveň léčebné péče, garantuje úhradu úctů apod.

Pojištění Evropské Cestovní Pojišťovny lze sjednat prostřednictvím agenturní sítě renomovaných cestovních kanceláří v sídle Evropské Cestovní Pojišťovny, čtyřadvacet hodin po telefonu nebo přes internet. Do aplikace na jejích webových stránkách zadáte základní údaje, a následně obdržíte nabídku, v níž si zvolíte variantu, která je pro vás nejvýhodnější. Kdykoli během procesu můžete akci ukončit nebo se vracet zpět. K platnému sjednání pojištění dojde až úhradou pojistného. Pojistné lze uhradit i v den počátku pojištění. Pojistné lze zaplatit bankovním převodem, on-line z eKonta u Raiffeisenbank nebo platební kartou systémem 3D-Secure. Zbývají-li do data počátku pojištění více než 3 dny, pak také poštovní poukázkou.

Nahlášení škody on-line je rovněž jednoduché. Nejprve zvolíte druh pojištění, které máte s pojišťovnou sjednané, poté zadáte informace pro vyhledání údajů o pojištění a vyberete typ škodní události. Po vyplnění elektronického škodního protokolu jej odešlete. Obratem na vaši elektronickou adresu obdržíte vyplněný škodní protokol, který podepsaný s požadovanými doklady odešlete poštou na adresu škodního oddělení Evropské Cestovní Pojišťovny, a.s.

ranku patří i takové extrémní akce, kdy se lidé nechají vysadit z helikoptéry, aby sjeli velehorské úbočí, např. Mount Everestu (takový požadavek už jsme měli). Pokud však někoho takového pojistíme, víme, že jsme mu v případě potřeby v daném místě schopni zajistit pomoc. To je základním předpokladem pro uzavírání takových variant pojištění.

Zmínil jsi domácí mazlíčky cestující do zahraničí. Kromě toho, že musí být očkováni a mít svůj cestovní pas, mohou mít i vaše cestovní pojištění. Co obnáší?

Tak jako u lidí. Úhradu výdajů spojených s ošetřováním nemocného nebo zraněného. V tomto případě se však jedná o psa či kočku. Pojištěna je i odpovědnost za škody způsobené zvířetem na majetku nebo zdraví lidí. Je to poměrně žádané pojištění, protože čím dál více lidí nechce kvůli svým zahraničním cestám odkládat své čtyřnohé členy rodiny do psích či kočičích hotelů. Na alpské túře nás tak může doprovázet náš pes, a to bez obav z toho, že pokud se mu něco stane, nebudeme mít dost prostředků na jeho ošetření (je třeba si uvědomit, že stejně jako naše ošetření je v zahraničí mnohem dražší i veterinární péče).

Ondřeji, jaký bude letošní rok?

Situace bude velmi podobná loňské. Spolu s tím, jak ve světě odeznívá finanční krize a dochází k hospodářskému oživení, očekáváme, že obdobné oživení může nastat i v oblasti pracovních cest, incentivních akcí i privátních výjezdů. Nicméně nemáme přehnaná očekávání, neboť zmíněné oživení může přijít do České republiky s určitým zpožděním. Předpokládáme tedy, že dojde k mírnému nárůstu, případně zůstane situace obdobná jako v loňském roce. ■

www.evropska.cz

 EVROPSKÁ
Cestovní Pojišťovna a.s.

 Euro-Center
Local Assistance – Worldwide

 EURO-ALARM
Assistance Prague s.r.o.

Le Quattro Stagioni

MEZINÁRODNÍ HUDEBNÍ FESTIVAL LE QUATTRO STAGIONI SE NA ČESKÉ HUDEBNÍ SCÉNĚ OBJEVIL V LOŇSKÉM ROCE. OKAMŽITĚ VÝZNAMNĚ OBOHATIL KULTURNÍ A SPOLEČENSKÉ DĚNÍ PARDUBICKÉHO KRAJE A ČESKÉ REPUBLIKY.

Magické „quattro“

se prolíná celým festivalem. Čtyřletý hudební projekt pro léta 2009 - 2012 s koncerty v pravidelných intervalech čtvrtletí, čtyřletých období a s netradičním situováním míst koncertů nejen do sídla festivalu - Sukovy síně pardubického Domu hudby, ale i do krásných prostor Rytířského sálu pardubického zámku, kostela sv. Bartoloměje, společenského sálu pardubické radnice nebo pod širé nebe na Kunětické hoře či na Perštýnské náměstí, vytváří netradiční nabídky na výlety za uměním do Pardubického kraje. Významný podíl Mezinárodního hudebního festivalu Le Quattro Stagioni na rozvoji cestovního ruchu v Pardubickém kraji podtrhuje i záštita festivalu pro rok 2010 hejtmanem Mgr. Radko Martínkem.

Umělecký patronát

čtveřice významných osobností hudební scény - houslového virtuosa Mistra Josefa Suka, operní pěvkyně Dagmar Peckové, varhanního virtuosa doc. Václava Rabase a první dámy cembala prof. Zuzany Růžičkové - je zárukou vysoké profesionality festivalu. Vedle primátora města Pardubic Ing. Jaroslava Demla vstoupily v roce 2009 do jednotlivých cyklů festivalu také záštitou dalších významných osobností - předsedy Parlamentu ČR MUDr. Přemysla Sobotky, velvyslance Italské republiky v Praze J. E. Fabio Pigliapoco a ředitele Italského kulturního institutu v Praze Umberto Rinaldi.

»» www.lqs.cz

Ohlédnutí za veletrhy GO a Regiontour

Regiontour, 19. mezinárodní veletrh turistických možností v regionech a 20. mezinárodní veletrh průmyslu cestovního ruchu GO 14. ledna 2010 společně zahájili ministr pro místní rozvoj Rostislav Vondruška, hejtmán Jihomoravské-

ho kraje Michal Hašek a primátor města Brna Roman Onderka. Slavnostního zahájení veletrhu se zúčastnila i delegace složená z hejtmanky a hejtmánů ostatních krajů a další významní hosté z ČR i zahraničí. ■

» www.bvv.cz/go

Do regionů míří miliardy z EU

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR vydalo rozhodnutí o poskytnutí dotace pro rok 2010. Potvrdilo vyšší prostředků pro jednotlivé regionální operační programy. Ze sedmi regionů je nejvíce – 5,33 mld. korun - určeno pro ROP Severozápad, tj. Karlovarský a Ústecký kraj, naopak nejméně – 2,52 mld. korun - obdrží ROP Střední Čechy. Konkrétní projekty získají dotaci ve výši 92,5 % celkových uznatelných nákladů, přičemž 85 % přispěje Evropská unie a 7,5 % půjde ze státního rozpočtu. Právě zajištění těchto zdrojů se v době ekonomické recese ukázalo jako největší problém. „Čerpání evropských dotací je pro všechny kraje významným nástrojem, který tlumí ostřejší dopady nynější hospodářské situace,“ zdůraznil předseda Asociace Krajů ČR, hejtmán Jihomoravského kraje a předseda Regionální rady Jihovýchod Michal Hašek. Dokument v Brně v závěru veletržního kulatého stolu podepsali spolu s ministrem pro místní rozvoj Rostislavem Vondruškou a hejtmánem Haškem také předsedkyně Regionální rady Jihozápad Milada Emmerová, předseda Regionální rady Střední Morava Martin Tesařík, předseda Regionální rady Severozápad Jiří Šulc, předseda Regionální rady Severovýchod Stanislav Eichler a předseda Regionální rady Moravskoslezsko Marian Lebedzik. ■

» www.mmr.cz

BVV

Veletrhy Brno

Veletrhy, které jsou velice zapotřebí

S Pavlem Kosařem, pověřeným řízením České centrály cestovního ruchu CzechTourism, se setkáváme 14. ledna 2010 po tradičním setkání představitelů odvětví cestovního ruchu, oborových asociací a podnikatelů v Brně v den zahájení veletrhu GO a Regiontour. Při té příležitosti jsem jej požádal o krátké vyjádření.

Mezinárodní veletrhy cestovního ruchu GO a Regiontour jsou významnými akcemi, které jsou velice zapotřebí. Odvětví cestovního ruchu jimi v podstatě každoročně symbolicky zahajuje nový kalendář. Na dnešní tradiční konferenci se setkali podnikatelské subjekty a lidé, kteří mají v krajích, městech a obcích na starosti cestovní ruch, aby zde spolu se svým rezortním ministrem, hejtmany, prezidenty a předsedy asociací cestovního ruchu hovořili o aktuální problematice cestovního ruchu. Akciová společnost Veletrhy Brno nám k tomu vytvořila vynikající zázemí. Pavilon „P“ se opravdu povedl! Výstavní hala i jednací prostory jsou na světové úrovni.

Pro rok 2010 Agentura CzechTourism připravila celou řadu projektů, jejichž cílem je posílit image České republiky jako atraktivní turistické destinace. V této souvislosti bych rád řekl, že jsme otevřeli naše zastoupení v Jekatěrinburku a v půlce roku jej budeme otvírat i v Indii. Cítíme potenciál Číny a Jižní Ameriky, kde rovněž uvažujeme o krocích, které by umožnily daleko ofenzivnější prosazování zájmů českého průmyslu cestovního ruchu. A rád bych se ještě zmínil o tom, že jsme 1. ledna 2010 zahájili činnost Czech Convention Bureau, které sdružuje šest krajů, a jsem přesvědčen, že svoji činnost bude rozšiřovat i do dalších. ■

»» www.czechtourism.cz

Plzeňský kraj Plzeňským

V zahajovací den 14. ledna vítala návštěvníky stánku Plzeňského kraje hejtmanka Plzeňského kraje doc. MUDr. Milada Emmerová, CSc. světově proslulým Prazdrojem. Nicméně expozice lákala i řadu dalších piv z regionálních pivovarů, které se zde prezentovaly, byl to např. železnorudský Pivovar Belveder či Pivovar Groll. Rodinný pivovar Chodovar pak vařil pivo přímo před zraky návštěvníků. Motto

Plzeňského kraje „Kde se pivo vaří...“ umocnil i exponát motorky Pilsner Urquell. Mezi spoluvystavovateli již tradičně byla města Plzeň, Klatovy, Rokycany, Železná Ruda, Tachov, Stod, Dobruška a další místa Plzeňského kraje prezentující nepřeberné atraktivity a cíle inspirující k návštěvě tohoto kraje spolu s čím dál kvalitnějšími službami a infrastrukturou cestovního ruchu. ■

»» www.kr-plzensky.cz

Projekty CzechTourism pro rok 2010

Atraktivní Czech Specials

Projekt Czech Specials (www.ochutnejtecr.cz), na kterém CzechTourism spolupracuje s Asociací hotelů a restaurací a Asociací kuchařů a cukrářů, se věnuje popularizaci tradiční české kuchyně. V příštím roce se dočká ještě většího zviditelnění, a to díky akcím, které budou atraktivní pro laiky i odborníky. V České republice bude probíhat soutěž nazvaná Czech Food Cup, kdy se mezi sebou utkají kuchaři z restaurací, které mají certifikát Czech Specials. V Polsku, Maďarsku a Rakousku bude na programu tzv. road show, tedy série akcí, které budou propagovat českou gastronomii.

Propagace lázní

Tým lázeňství chystá na rok 2010 větší mediální kampaň na podporu domácího lázeňského cestovního ruchu. Kampaň poběží celkem čtyři měsíce a bude lákat české samoplátce do tuzemských lázní všemi komunikačními prostředky. V reklamách budeme odkazovat na webové stránky www.ceskelazenstvi.cz, kde se návštěvníci dozvědí vše podstatné o českých lázních.

Úžasné jiná svatba

Kampaň se sloganem Your Stunningly Different Wedding propaguje ve Velké Británii Českou republiku jako atraktivní destinaci pro svatební a líbánkovou turistiku. Až do srpna 2010 se bude vysílat reklamní spot na televizním kanálu Wedding TV, na začátku ledna se rozbíhá kampaň v londýnském metru, která láká výstižným sloganem LET PRAGUE BE YOUR VALENTINE. CzechTourism bude Českou „svatební“ republiku propagovat také na veletrzích UK Wedding Show a The National Wedding Show.

Češi do Česka – Kudy z nudy *

Projekt má za cíl podporu domácího cestovního ruchu a bude prezentovat dovolenou v Česku v první velké a ucelené marketingové kampani na celostátní úrovni. Zahrnuje tři aktivity. První – televizní, rozhlasová a printová kampaň – ukáže cestování po Česku jako sympatickou aktivitu pro všechny věkové kategorie. Další pak představí turistická informační centra jako důležitý zdroj informací při cestování. Třetí aktivitou bude kom-

pletní přestavba portálu www.kudyznudy.cz, který má ambici stát se hlavním informačním zdrojem pro cestování po Česku. V roce 2010 se také můžete těšit na druhý ročník soutěže Ceny portálu Kudy z nudy. Jejím cílem je stejný jako smysl celého portálu – podpora a oživení domácího cestovního ruchu, motivace českých turistů k cestování po tuzemsku a pomoc podnikatelům s propagací jejich nabídek.

Jak nás vnímají zahraniční návštěvníci? *

V oblasti cestovního ruchu existují statistiky zaměřené především na kvantitativní údaje, jako jsou počty hostů v ubytovacích zařízeních ap. Pro marketingové potřeby je však nutné znát motivaci zahraničních turistů pro cestování, ale i to, jak vnímají Českou republiku. Proto je tu projekt, který se věnuje monitoringu zahraničních návštěvníků. Díky němu definujeme profily zahraničních návštěvníků v ČR a zjistíme, jak vnímají značku „Česká republika“. Informace o turistech získáme za pomoci rozsáhlého dotazníkového šetření, které bude probíhat v deseti evropských zemích.

Informace o českých turistech *

Náplní dalšího z projektů bude sběr informací pro domácí cestovní ruch. Chceme zjistit, jaké jsou profily českých návštěvníků v turistických regionech. Výsledky budou prezentovány odborné veřejnosti a budou užitečné i při přípravě marketingových aktivit propagace cestovního ruchu v České republice.

Soutěž EDEN

Téma soutěže European Destination of Excellence (EDEN), jejímž cílem je zviditelnění méně známých turistických oblastí, zní Voda – turistický cíl. Přihlásit se tedy mohou ty lokality, jejichž turistická nabídka je založená na přírodních vodních zdrojích. Soutěž vyvrcholí v dubnu, kdy bude při slavnostním ceremoniálu vyhlášen národní vítěz (www.eden-czechtourism.cz).

Další akce Visegrádské čtyřky

V rámci spolupráce zemí Visegrádské čtyřky budou i v roce 2010 pokračovat společné projekty s cílem podpořit příjezdový cestovní ruch do regionu členských států. Mezi hlavní aktivity bude

tradičně patřit účast na významných světových veletrzích ITB Asia Singapur, COTTM Peking, dále budou pořádány workshopy a roadshow v hlavních zdrojových zemích, zejména v Rusku, Japonsku a USA. V průběhu roku 2010 by měla být spuštěna nová verze webu www.european-quartet.com, který bude přispívat ke zvýšení informovanosti o zemích V4 jako unikátním kulturně-historickém turistickém regionu.

Více kongresů do regionů

Cílem nově vzniklého sdružení Czech Convention Bureau je jednotná propagace České republiky (doma i v zahraničí) jako kongresové a incentivní destinace a následně navýšení počtu akcí v regionech. Jednou z prvních aktivit bude propagace na GO a Regiontour v Brně. Členské kraje, které jsou do projektu zapojeny, se tu představí pod hlavičkou Czech Convention Bureau na společné expozici. Dále se připravuje účast na veletrzích CONFEX, BEDOUK, MEEDEX a AIME a společná prezentace v publikacích, které vydává britské specializované MICE vydavatelství CAT publications. Na domácí trhu připravujeme ve spolupráci s Jihomoravským krajem dva FAM tripy. Také proběhnou kampaně propagující ČR jako kongresovou destinaci. Budou zacíleny na domácí firmy, které mají potenciál v MICE byznysu.

Nově v Jekatěrinburgu

CzechTourism plánuje v prvním čtvrtletí příštího roku 2010 otevřít druhé zahraniční zastoupení (ZZ) v Rusku, a to ve třetím nejdůležitějším městě Ruska a centru obchodu, Jekatěrinburgu. Důvodem je nárůst turistů z Ruska o 30 % v roce 2008. ZZ v Jekatěrinburgu se bude starat o asijskou (zauralskou) část Ruska a také o státy bývalého Sovětského svazu (Ázerbajdžán, Kazachstán, Uzbekistán), které přejdou z kompetence zastoupení CzechTourism v Moskvě. ZZ Moskva bude nadále pokrývat evropskou část Ruska, Bělorusko a nově mu přibude Estonsko. ■

*Filip Remenec, mediální oddělení
CzechTourism, media@czechtourism.cz*

» www.czechtourism.cz

* Takto označené projekty jsou realizované v rámci Integrovaného operačního programu.

Národní krojový ples
Folklorního sdružení ČR

Folklorní rok 2010 očima Zdeňka Pšenici

Není rok jako rok! Je třeba rok liturgický nebo keltský; existuje rok čínský, muslimský, židovský, ale i lunární a další. Ke cti milovníkům lidového zpěvu, hudby a tance sfolklorní! Na rozdíl od klasického křesťanského je o měsíc a několik dnů kratší. Obvykle totiž začíná – podle gregoriánského kalendáře – první nebo druhou únorovou sobotou a končí silvestrovským veselím. Jeho pomyslným „Novým rokem“ je Národní krojový ples – událost, která obsahem a rozsahem celé společnosti připomíná kořeny, z nichž vyrůstá její košatý, hojně rozvětvený strom lidského bytí. A nejen to, je svým způsobem „demonstrativním“ návratem ke všemu, co má co do činění s vlastním původem i svébytností minulého, současného i příštího osudu národa uprostřed střeoevropské kotliny.

Na druhé straně je Národní krojový ples i novým významným impulzem pro směřování obrovské obce folklorních souborů a jejich členů v příštích týdnech a měsících nového kalendářního roku. Je signálem, že jejich minulé úsilí, hraničící mnohdy s finančním a pracovním „sebeobětováním se“, je nadále smysluplné a velice činné jak z hlediska rozvoje kvality osobního života, tak i života celé společnosti. Současně je i barometrem vztahu mocenských elit k tradicím, na nichž je postavena integrita společnosti. Barometrem, který velmi citlivě reaguje na vůli či „nevůli“ těchto elit rozumět ústřednímu principu posilování identity „euroobčana“ a „eurospolečnosti“, vyjádřeného ústřední premisou bruselských technokratů „Evropská unie jednotná v rozmanitosti!“.

Ano, chce-li být Evropská unie domovem všech svých občanů, nemá jiné

východisko než být „nejednotná“ svou obrovskou rozmanitostí. Měřeno tímto metrem jsem velmi rád, že Česko jako folklorní velmoc v zemi uprostřed Evropy má přemíru autentických folklorních artefaktů, které jí opravňují hlásit se k myšlenke jednoty prostřednictvím své výlučnosti, chcete-li kulturní rozmanitosti. Nevěříte-li, stačí, když **v sobotu 13. února 2010** navštívíte **TOP HOTEL Praha, Blažimská 4, Praha-Chodov**.

V sedm hodin večer zde začíná **Národní krojový ples Folklorního sdružení České republiky**. Minimálně tisíc krojovaných „euroobčanů“ z Čech, Moravy a Slezska se zde přihlásí nejen ke svým kořenům, ke svému vztahu k rodině zemi, ale i k myšlenke jednoty Evropské unie v její rozmanitosti. Živé lidové umění a tradice jsou totiž nejpřirozenějším prostředkem jak tuto vizi uvádět v život... A to i bez ohledu na skutečnost – anebo třeba právě s ohledem a důrazem na ni, že Česká republika se jako poslední členská země uzavřením ratifikačního procesu Lisabonské smlouvy loni v listopadu přihlásila k obrovské výzvě 21. sto-

letí – ke konstituování evropského kontinentu jako samostatného státního útvaru jménem EVROPA. ■

Zdeněk Pšenica,
předseda
Folklorního sdružení
České republiky

Folklorní sdružení ČR

Senovážné nám. 24, 110 00 Praha 1
tel.: 234 621 218, fax: 224 214 647

e-mail: foscr@adam.cz

»»» www.folklornisdruzeni.cz

NOVOMĚŠTSKÝ PIVOVAR

Novoměstský restaurační pivovar je ojedinělou **gastronomickou raritou** v centru Prahy

Celková kapacita je **400 míst** v atraktivních rozsáhlých prostorách.

Vlastní výroba **11° piva** – kvasnicový nefiltrovaný světlý a tmavý ležák

Prohlídka pivovaru s odborným výkladem

Vynikající **typicky česká** a mezinárodní kuchyně

Pivní večery s živou hudbou

Bohatá nabídka **menu** pro turistické skupiny

Otevřeno denně
Po–Pá 10.00 – 23.30
So 11.30 – 23.30
Ne 12.00 – 22.00

Novoměstský pivovar s.r.o.
Vodičkova 20, 110 00 Praha 1
tel./fax: 222 232 448,
222 231 662, 602 459 216
e-mail: sales@npivovar.cz

www.npivovar.cz

Nové wellness centrum v Lázních Bohdaneč

V DNEŠNÍ DOBĚ NÁS OBKLOPUJE SHON A STRES. TO, ČEHO SE NÁM NEDOSTÁVÁ, JSOU UVOLNĚNÍ A ODPOČINEK. PŘITOM SI PŘEJEME NALÉZT CHVÍLE, KDY ZAPOMENEME NA OKOLNÍ SVĚT, ZASTAVÍ SE ČAS A MY SE PONOŘÍME DO LASKAVÝCH VLN UVOLNĚNÍ. OBJEVIT TAKOVOU MOŽNOST A DOPŘÁT SI OBNOVU FYZICKÝCH I DUŠEVNÍCH SIL NENÍ VŽDYCKY SNADNÉ. PŘITOM PRÁVĚ TAKOVOUTO OÁZU NABÍZÍ NOVĚ OTEVŘENÉ WELLNESS CENTRUM V PARDUBICKÉM KRAJI V LÉČEBNÝCH LÁZNÍCH BOHDANEČ A.S.

Jedno z nejmodernějších relaxačních zařízení Pardubického kraje

se podařilo vybudovat po několikaměsíční rekonstrukci v Lázních Bohdaneč. Finská sauna, masáže, parní lázeň, vířivka nebo aromaterapie nejsou zdaleka všechny procedury, které mohou hosté Léčebných lázní Bohdaneč využívat. Všechny jsou nabízeny v souladu s nejnovějšími trendy a poskytované špičkově proškolenými odborníky. Návštěvníci Léčebných lázní Bohdaneč ale mohou vybírat i z široké palety lázeňských procedur. Masáže, koupelí, léčebných zábalů atd. Balzámem na duši jim také bude malebné okolí města Lázně Bohdaneč. Příroda dodnes uchované středověké rybníční soustavy v těsném sousedství krajského města Pardubic, která si nezadá s těmi nejvyhledávanějšími jihočeskými. Národní přírodní rezervace Bohdanečský rybník a rybník Matka se rozprostírá na ploše zhruba 250 hektarů a je komplexem vodních a mokřadních biotopů vytvořených kolem jednoho z největších existujících rybníků bývalé pernštejské soustavy. Zahrnuje slatinné louky, lesy, křoviny a rozsáhlé rákosiny s hnízdištěm

bahenního a vodního ptactva a je důležitou zastávkou tažných ptáků.

Nabídka procedur je skutečně široká

Přejete si populární Shiatsu, masáž horkými lávovými kameny, nebo křišťálovou masáž? V Léčebných lázních Bohdaneč si zakládají na široké nabídce procedur. Zdejší odborníci včetně lékařů a fyzioterapeutů vám pomohou vybrat si způsob, jakým relaxovat a dopřát své mysli oprostění od každodenních starostí. Ženy zřejmě přivítají věhlasné slatinné zábaly, které jsou neobyčejně účinné proti celulitidě. Pro manželské páry zde mají připraveny půldenní nebo celodenní programy s uceleným spektrem relaxačních procedur.

Otevření Wellness centra, jehož patronkou je populární moderátorka jedné z našich nejsledovanějších zpravodajských relací, Události České televize, a pardubická rodačka Jolana Voldánová, mi bylo záminkou zeptat se ředitele lázní Ing. Rudolfa Bubly, jak se jím rozšířily možnosti Léčebných lázní Bohdaneč?

Významně. Počátky wellness v našich lázních byly založeny před několika lety. Vedle tradičních léčebných lázeňských pobytů jsme v reakci na poptávku nabídli novou skladbu časově ne tak náročných wellness procedur. Otevřením tohoto wellness centra jsme završili další etapu a to jak vycházet vstříc nejen lázeňským hostům, ale i návštěvníkům a obyvatelům našeho města.

Mohou si klienti dopřát procedury i po zaměstnání, ve večerních hodinách?

Běžné otevírací hodiny jsou od 8 do 20 hodin, sedm dní v týdnu. Finská sauna, parní lázeň a vířivka je k dispozici do 21 hodin. Služeb Wellness centra Léčeb-

ných lázní Bohdaneč je tedy možné využívat i ve večerních hodinách. V případě poptávky jsme s to otevírací dobu rozšířit. Nabízíme kvalitní služby, a tak se i jejich časová dostupnost bude řídit potřebami klientů.

Jste léčebnými lázněmi. Je tento aspekt výhodou pro návštěvníky vašeho wellness?

Je. Ne všechny wellness procedury jsou vhodné pro každého. Existují i jisté kontraindikace. Není-li si host jistý, zdali je některá z procedur pro něj vhodná, má možnost konzultovat to s naším lékařem. U našich lázeňských hostů, kteří procházejí vstupní lékařskou prohlídkou, je tato služba automatická. ■

» www.llb.cz

BOHDANEČ
LÉČEBNÉ LÁZNĚ

Cestujeme kolem světa

První středu roku 2010, 6. ledna na Tři krále se konalo setkání největšího českého Lvího klubu LC Praha, nazvané „Cestujeme kolem světa“, jež moderoval viceprezident klubu, spolumajitel cestovní kanceláře ESO travel Ing. Tomáš Cikán. Spolu s ním vystoupili: bývalá velvyslankyně České republiky ve Spojených arabských emirátech JUDR. Věra Jeřábková, majitel firm Student Agency Ing. Radim Jančura, ředitel úseku individuálního pojištění Evropské cestovní pojišťovny Mgr. Ondřej Rušíkvas, majitel hotelu Lesana, Špindlerův Mlýn, pan Jiří Novák, ředitel Tourism Authority of Thailand pro Česko, Maďarsko a Polsko pan Ali Marzouki a sales manager Air France / KLM pro Česko a Slovensko pan Jan Kropáček. ■

Společnost MATRIX a.s.,
vyhlašuje výběrové řízení na funkci

ŘEDITELE Lázeňského letoviska Studánka * * * *

Požadujeme:

- SŠ/VŠ vzdělání
- 10 let praxe v řízení hotelu
- aktivní znalost jednoho světového jazyka, další jazyk výhodou
- znalost MS Office
- řidičský průkaz sk. B
- manažerské dovednosti a schopnosti řídit tým
- organizační schopnosti
- orientace na výkon
- odolnost vůči zátěži
- profesionální vystupování
- čistý trestní rejstřík

Nabízíme:

- samostatnou a zodpovědnou práci
- zajímavé platové ohodnocení (měsíční a roční prémie)
- příjemné a moderní pracovní prostředí
- mobilní telefon

Závazné přihlášky včetně životopisu zasílejte k rukám generálního ředitele do 31. 3. 2010 na adresu:

MATRIX a.s., osobní oddělení,
Třebešov 1, 516 01 Rychnov nad Kněžnou

Bližší informace o projektu Lázeňského letoviska Studánka naleznete na webových stránkách www.hotelstudanka.cz.

Oprava tiskové chyby

První vydání Všudybylu přineslo na straně 7 fotoreportáž ze Španělského večera v hotelu COMSA Brno Palace, v jejímž průvodním textu se u Mgr. Jana Hladkého ze společnosti HAVEL & HOLÁSEK s.r.o., advokátní kancelář nedopatřením chybně objevil status jednatele, kterým v této společnosti není. Redakce Všudybylu se tímto omlouvá.

Druhá polovina 8. století

se nese ve znamení expanze Franské říše. Karel Veliký vytvořil na západě nejmočnější stát tehdejší Evropy. Stal se oporou římského papeže a ve jménu západního křesťanství dobýval také území východních „pohanů“. K říši připojil Durinky, Sasy i Bavorsy. Roku 803 ovládl Avarský kaganát v Panonii, tažením do Bohemie v letech 805 a 806 zlomil odpor Slovanů v české kotlině. Rozdělením říše mezi jeho syny a vnitřními nesváry po smrti Karla Velikého r. 814 však vývoj na hranici Východofranské říše nabral nový směr. Dolnomoravský úval a podunajská Panonie, v 7. stol. patrně centrum Sámo-va kmenového svazu, si uchovaly potenciál vyspělé oblasti na pomezí románské kultury, z níž vzešlo skutečné jádro vlády Slovanů na našem území. Zánikem moci Avarů v Panonii se vytvořil prostor pro nástup nové mocnosti, říše „Moravanů“. Kdo však byl ten lid? Osadníci, kteří přišli na nová území až v době stěhování národů, nebo dávní obyvatelé země, co zde měli domov od nepaměti a své pojmenování odvozovali podle životodárné řeky?

První zmínka o Moravanech

pochází až z roku 822. Tehdy podle záznamu ve Franských letopisech se Moravané účastnili po boku Obroditů, Čechů (Bohemi), Avarů a dalších národů na hranici Východofranské říše sněmu ve Frankfurtu, aby franskému králi Ludvíku I. stvrdily vazalskou věrnost. Tehdy bezesporu vrcholil proces etnogeneze slovanských kmenů na středním Dunaji a Frankům nezbývalo než Moravany vnímat jako novou politickou a možná i vojenskou hrozbu. Základ budoucího státu vzniká na dolním toku řeky Moravy v okrajovém pásmu Avarského vlivu již v 7. a 8. století. Místo příznivé pro zemědělství bylo současně živou obchodní tepnou na Jantarové stezce, důležité spojnicí jihu Evropy s baltskými zeměmi. Již v dobách Římského impéria karavany putovaly přes Dunaj k ústí Moravy, aby se podél jejího toku ubíraly na sever, a pod dnešní Olomoucí se větvaly k Labi a Odře. Za staletí tu prošla řada kmenů a kořeny zapustilo mnoho etnik. Lid po staletí závislý na usedlém hospodaření nejspíše pojila i určitá kulturní a jazyková kontinuita. Pojmenování moravských Slovanů bylo nepochybně odvozeno od názvu řeky, neboť v latinské podobě Marus je známa již kolem roku 100 n.l. Název dobře vystihuje charakter řeky; mar/ava jako velká či stojatá voda, močál, bahno (moor). Lužní ekosystém tvořící mokřady, říčními meandry a slepými

Počátky naší státnosti 4 Křest čtrnácti českých knížat

rameny tu v původní podobě existoval ještě na počátku minulého století. V této krajině vznikala blatná sídliště, chráněné osady s rozvinutým zemědělským a hospodářským zázemím. Usuzuje se, že slovanské etnikum přicházelo na tato území z východního Podunají a v několika vlnách od 5. století osidlovalo zemi po Langobardech. Společností zemědělců však mohla vstřebávat slovanské vlivy již podstatně dříve. Soužitím starých Slovanů patrně již s kmeny Germánů, s bojovnými Huny a posléze s Avary vznikala v Panonii kultura, kultivovaná románským prostředím někdejších římských severních provincií. Tady se Moravané setkávali s vyspělým jihem, jejich elity znaly císařskou Konstantinopol, Raveny i papežský Řím. Lze soudit, že vliv Byzance nebo později iroskotských misíí formoval křesťanskou víru slovanského obyvatelstva dávno před příchodem věrozvěstů sv. Cyrila a Metoděje. Zdejší lid či jeho vládnoucí nobilitu již nebylo možno považovat za pohany, předvelkomoravské období 7. a 8. století mohlo mít rysy „hrubého“ křesťanství. Politickou váhu mu však dodal až křest panovníka.

Vládu tehdy utvářela vojenská družina

v čele s knížetem. Knjaz - kníže/kněz - v jedné osobě soustředil nejvyšší moc a ve svém postavení patrně představoval i nejvyšší duchovní autoritu v celém rodu či kmenovém svazu. Přijetí křtu knížetem

bylo vnímáno jako přistoupení veškerého jeho lidu, přičlenění země k universu křesťanství, často však mělo odvrátit šíření víry ohněm a mečem. Vojenské tažení pod záminkou obrácení „pohanů“ na víru ospravedlňovalo dobyvačnou politiku Franků vůči zemím na králi a jeho církvi nezávislým. Tak tomu bylo nejspíše i v případě Mojžíra, jehož křest je datován do roku 831 a poprvé přináší jméno panovníka konsolidující se Moravské říše. Tímto politickým aktem náležela Mojžírova Morava k Pasovskému biskupství, tedy do sféry zájmu Východofranské říše. Kdo byl Mojžír, kdo stál na počátku dynastie panonsko-moravských knížat, nejspíše nikdy s jistotou ne zjistíme. Barokní dějepisec Tomáš Pešina z Čechorodu (1629-80) ve svém díle Mars Moravicus dokonce uvádí jeho předchůdce i s letopočty; v letech 680-700 vládl prý Moravod, od roku 720 Svanthos, asi 796-811 Hormidor, 811-820 Mojžír a teprve až v roce 830 se ujal vlády další z Mojžírů, v pořadí II. Mojžír III. (894-906) byl synem Svatopluka I. Poprvé se pojmenování vládnoucího rodu MOJŽÍROVCŮ objevuje roku 900 ve stížném listu bavorského episkopátu papeži Janu IX.

Náležel rod Mojžírovců k Sámovu pokolení?

Uchoval si svoji moc u slovanských kmenů a stál u zrodu Moravského státu?

Vyloučit to nelze. Pokrevní linie významného panovníka byla předností a Sámův rozrod měl široký záběr. Existují však indicie, naznačující příbuzenství Moravanů či jejich vládců s národy jižních Slovanů. Rozlehlé panonské roviny byly pojátkem se zemí etnicky velmi blízkou, s dnešním Srbskem, Chorvatskem i Slovinskem. Slované 1. tisíciletí mluvili společným jazykem, jen s nepatrnými rozdíly v nářečí. Kmenové elity spojovaly užší vztahy a vzdálenost nejspíše nehrála zásadní roli. Dodnes je z rozborů DNA evropských národů patrné, že vedle Poláků máme nejvíc společného s Maďary (rozuměj obyvateli Panonie), severními Srby a Chorvaty. Nebude náhoda, že starobylá pověst o osídlení země a bájném praotci zde má svoji obdobu: Páteří Srbska je Dunaj i řeka Morava, naše střední Polabí i Podkrušnohoří byly kdysi osídleny Charváty. Mnoho míst na území Čech a Moravy v sobě dosud uchovává jejich starobylé jméno. Potíž nastává v geopolitické orientaci, tehdejší příslušnosti země k církevní správě. Jihoslované, pokud nebyli pohany, inklinovali k východnímu křesťanství, k byzantskému Konstantinopoli. To na Moravě, zejména po ovládnutí Avarů Karlem Velikým v roce 803 a připojení Avarské Panonie k salcburské arcidiecézi, nebylo průchodné. Vazby Mojmírovců na Byzanc však přetrvávají a prakticky po celé 9. století jsou jádrem sporu s Franskou říší. Boj o církevní a tedy i politickou autonomii Velké Moravy vyvrcholil v letech 869-70, kdy papež Hadrián II. povolil používání staroslověnské liturgie a ustanovil byzantince Metoděje panonsko-moravským arcibiskupem se sídlem v Sirmiu (dnešní Srémska Mitrovica v Srbsku). Římská kurie velmi obratně využila tlaku Mojmírovců k posílení vlastní pozice v této oblasti, avšak Hadrián patrně vzal v úvahu také etnickou sounáležitost Moravanů se slovanským jihem.

Nedaleko Břeclavi u archeologické lokality Pohansko

leží obec Charvátská Nová Ves. Název asi nepochází z dob Velké Moravy. Neznáme, jak se jmenovalo velkolepé centrum u Mikulčic, ba nevíme ani, jak si Moravané sami říkali. Slovní tvar Charvát, Harva-t/n je však velmi blízký jménu Marva-n/t, Moravan. Pojmenování lidu podle místa usazení naznačuje, že kmen Charvátů mohl mít s Moravany stejný původ. Část kmene se však trvale zabydlela v Pomoraví a část pokračovala dál. Tento proces mohl být nenásilný a probíhal po generace pozvolným osidlováním nížinných oblastí s vhodnými podmínkami pro zemědělství. Také však mohl pro-

bíhat kolonizační vlnou spojenou s vytěšňováním původních obyvatel, v lepším případě asimilací. Spojitost říčního toku Moravy zemskou branou s řekou Labe dokládá tzv. Trstenická stezka – dávná obchodní trasa českým vnitrozemím. O jejím významu ve středověku netřeba pochybovat, v dávnější minulosti však patrně posloužila „moravským“ kolonizátorům k pronikání do české kotliny, k charvátskému osídlení Polabí. K migraci muselo dojít v průběhu 8., ale především počátku 9. století v důsledku rostoucí populace na Moravě i sílící moci jejich panovníků. Co asi způsobila vlna přistěhovalců do úrodných nížin Polabí, jistě nebyly liduprázdné. Vojensky zdatní a patrně i početnější „moravští Charvá-

ti“ byli vážnou hrozbou, před níž nezbývalo než utéct či se podvolit. Vyšší podhorské a převážně zalesněné polohy byly v té době prakticky neobyvatelné. Tlak z východu tudíž musel zákonitě vyvolat pohyb kmenů západním směrem. Pokud Poohří ovládali silní Lučané, nezbývalo než zabydlovat méně příhodné oblasti střední Vltavy a jejích přítoků, zejména při řece Mži (Berounce). V každém případě však osidlování západu naráželo na hranici Východofranské říše, která nemohla ponechat nebezpečný vývoj bez povšimnutí. Konsolidace mojmirovské Moravy v první polovině 9. století tak znamenala ohrožení nejen vojvodů Bohemie, ale také zájmů Franské říše Karolingerů.

Z franckých letopisů se k roku 845

váže pozoruhodný záznam, zcela mimo zdánlivou realitu pohanských Čech, jak je známe ze Starých pověstí. V lednu 845 se do Regensburku ke králi Ludvíkovi II. dostavilo poselstvo čtrnácti knížat z Bohemie, aby dobrovolně přijalo křesťanství. O jaká knížata či z jakých rodů pocházeli, nevíme nic. Jména se nedochovala. Historici pochybují, zda vůbec šlo o představitele kmenů žijících v Čechách. Slované tehdy obývali i rozsáhlé

oblasti dnešního Bavorska. Avšak zpráva o čtrnácti knížatech se váže na Bohemii, nikoliv na Slovy jako národ. Obrat v myšlení zástupců hned tolika kmenů zatím nikdo uspokojivě nevyšvětlil, zvláště pokud následoval děj odporující poddání se Čechů franskému králi. Proto se pokusme údaj z roku 845 zařadit do kontextu vývoje na Moravě.

Mojmír II. je na vrcholu své moci

a neváhá expanzivní politikou kopírovat Východofranskou říši. Ve jménu šíření křesťanství obsazují jeho lidé nejurodnější oblasti východních Čech. Ohroženým kmenovým vojvodům tak nezbývá než zvolit tutéž obranu, která chránila i samotného Mojmíra, přijmout křesťanství a získat ochranu silného spojence, krále Ludvíka II. Němce. Pokud sněm čtrnácti knížat Bohemie dospěl k tomuto závěru, spěchal do Regensburku pro posvěcení spásné myšlenky. Východofranský král jistě uvítal poddání se Čechů bez boje, získal vazaly a ještě pro svoji církev vykonal bohubilý čin. Patrně jim také přislíbil pomoc, urovnání poměrů s příliš sebevdomým moravským vládcem. Pokud vojvodové Bohemie očekávali obrat k lepšímu, velmi se přepočítali. Král Ludvík II. skutečně napřesrok vytáhl na Moravu a přispěl k ukončení Mojmirovovy vlády. K roku 846 zprávy o Mojmirovi mizí a na moravský stolec usedá kníže Rastislav, nejspíše také s franskou podporou. Takový vývoj mohl splňovat představy pokřtěných Čechů, avšak další pokračování jim tolik, či vůbec nekonvenovalo. Východofranské vojsko Ludvíka II. se rozhodlo pro zpáteční tažení přes území „vazalské“ Bohemie. Jenže zdejší obyvatelé se nechovali jako porobené kmeny, Ludvík byl rád že vyvázl živ s pouhým zlomkem svého vojska. Událost z léta 846 popisuje kronika Franků jako velkou pohromu, záhy však zmiňuje odvjetné tažení. V roce 848 byl nápor Franků zastaven již na hranici, jejich porážkou u neznámé lesní pevnosti. Kronikář připisuje vinu neúspěchu špatné kázni mladých franských šlechticů a hlavně proradnosti Čechů. Jisté však zůstává, že Ludvíkův pokus o porobení kmenů Bohemie vyšel naprázdno, ba naopak patrně přivodil příklon oněch čtrnácti pokřtěných vojvodů k etnicky bližším Moravanům.

Ve druhé polovině 9. století je v Bohemii patrný rostoucí vliv Velkomoravské říše, směřující až k vládě moravského krále Svatopluka I. na „českém stolci“.

Radek Míka

» www.boheminium.cz

Čtyřmi pohorími

Že by rád k té krávě

Čtvrtek 20. srpna 2009 07.40 Nechce se mi ze stanu. **08.02** Pomalu, všechno mi jde pomalu. **09.40** Scházím na silnici. Úmorným vedrem mi to od kilometrovníku ke kilometrovníku opakovaně trvá 12 minut. **10.20** Zastavuje stříbrná Dacia, a kam že jdu. Řekl jsem, že na cabanu Lotrulului. Naložili mne. Starší pán s paní. Po cestě mi pouští kazety s rumunským folklorem. Ten já rád. Od dob svých prvních rumunských čundrů s ním mám spousty LP desek. Vezli mne nějakých 30 km do sedla Gro-

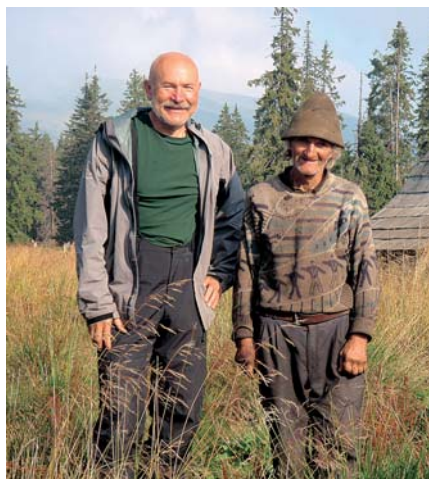

apa Seaca. Vnutil jsem jim pětieuovku. Vyměnili jsme si vizitky. **11.30** Po tak náročném túře dělám polední siestu. Dojídám poslední stroužky druhé paličky česneku a ovčí sýr. Radím se s mapou a schématem pánů Balatky a Čížka. Rozhoduji se pro Sureanu. **12.30** Pokračuji kopci po žlutém terči. Záhy se mi ztrácí. Držím se nezřetelných kolejí v trávě. **14.00** Jsem na nejvyšším tamním kopci Vf. Capra (1972). Nádherný výhled. Dnes by to mohlo být tak akorát. No a pak jsem ve velikánské dálce uviděl horupyramidu. Cestu na sever mi vyznačilo KTM oranžovými fábovy. **18.30** Procházím kolem polany a bačí pasoucího krá-

vy. Kam prý jdu. Řekl jsem: „Sureanul.“, a že tam chci dojít ještě dneska. Opravil mne, že to je Šureanul, a jestli mám čelovou svítilnu, že je to hodně daleko a že tu jsou medvědi. Vybídl mne, abych přespal v jeho salaši a postavil si v ní stan (kvůli děravé doškové střeše). Rozpaků (být či nebýt), zda-li stanovat na dobytkek pokálené podlaze, mne zbavil tím, že na ni roztáhl velkou igelitovou folii. Vařím na jeho ohništi, nad kterým je plech. Přesto mám nádobí od dehtu. Bača je úžasný a laskavý. Ukázal mi, kde má vodu, donesl cukku a šel zahnat dobytek. **20.45** Zaléhám. Do vedlejší místnosti ubytoval krávu. Funí jako kráva. V noci mi co chvíli u hlavy (přes břevna salaše) řve býk jako tur, že by rád k té krávě. Určitě nemá ani zbla ponětí, jak moc ho chápu.

Šureanul akolo

Pátek 21. srpna 2009 06.40 Probouzím se. **06.50** Vstávám. Tentokrát vařím na svém vařiči. Bača se vrátil s nadojenným mlékem. Stěžuje si, že už mu zase jedno se zvířat uteklo do rokle a že uhlídat patnáct kusů je nekonečná dřina.

07.32 Mezitím, co jsem dosnídal poridge, bača vyndal svůj foťák a stativ. Vycházíme před salaš. Je to obřad, než vše přichystá. **08.20** Loučíme se. Ukazuje mi, kudy se dát, a že musím obejít nebo přejít několik kopců, než budu na Šureanulu. **08.35** Docházím k trase značené KTM, když v tom nešlo nezastavit. Dva pravé hříbky! **09.30** Ve žlebu v bystřině páchám hygienu a svačím. Přesto, že tuším, že by po cestě ještě mohla být voda, nabírám ji do všech tří PET lahví. **10.00** Nespěchaje, houby sbíraje, stále po pentlicích KTM. **11.45** Jsem na polaně v 1548 m n.m. a Šureanul či jiný kopec ve tvaru pyramidy nikde. Objevují tyč s vyrezlými směrovkami, na nichž lze vytušit modrý kříž a nápis Cabana Voievođu a opačným směrem Sureanul 2½ ore. **12.00** Obědvám. Michelský chleba, který jsem kupoval před deseti dny, je v tak vynikající kondici, jako by byl dva dny starý. **13.30** Jsem v jakémsi sedle. Kam teď? Napravo? Nalevo? Nejdřív nalevo. Pak mi ale protější kopec začal připadat vyš-

ší. Tak napravo. Cca 10 minut od vrcholu předpokládaného dnešního cíle jsem pro jistotu učinil odbočku k bačovi, aby- ch se zeptal, je-li to vskutku Šureanul. „Nu, Virful lui Patru. Šureanul akolo,“ a míří rukou přes široké údolí na vzdálený horský masiv. **17.30** Ve výšce 1935 m n.m. potkávám pramen. Od 10 hodin tak zbytečně vláčím 4,5 litru vody. Mocně se napájím a pokračuji vzhůru. Kde je vrchol Šureanulu? Napravo? Nebo nalevo? Opět jsem zvolil blbý směr. Jenomže když jsem u protějšího vrcholu, je za ním další. A tak se jdu podívat a fotografovat i tam, ale pak se vracím k prostřednímu, kde si konečně všímám nivelizační značky 2060 m n.m. **19.40** Večerní vařba je velkolepá. Tentokrát do toho Vita- ně hodně kecám. Houbový hovézí bujón, houbové rizoto... **21.40** Co dělat? Jsem na vrcholu. Úžasná hvězdnatá noc. Takže vyčistit zuby a spát. ■

» www.e-vsudybyl.cz/vsudybyli-toulky

WELLNESS CENTRUM

Léčebných Lázní Bohdaneč

TRADICE NEJEN PRO
PARDUBICKÝ KRAJ

WHIRLPOOL
ZÁBaly
MASÁŽE
OUTDOOR
SAUNA

NOVINKA

Léčebné lázně Bohdaneč a.s.
Masarykovo nám. 6
533 41 Lázně Bohdaneč

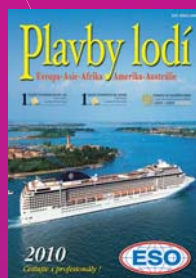
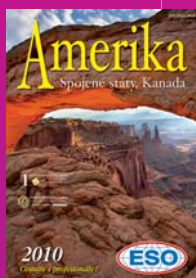
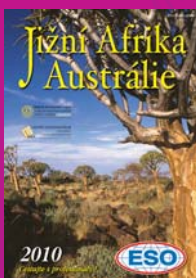
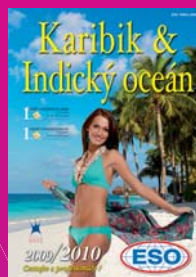
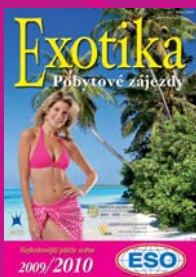
tel. +420 466 860 274, relax@llb.cz, www.llb.cz
Otevřeno denně 8 - 21 hod. sauna, whirlpool
8 - 20 hod. ostatní procedury

ESO travel

CESTUJTE S PROFESIONÁLY

Nejširší nabídka exotických zájezdů – 106 zemí

Přímé lety z Prahy:

Thajsko | Kuba | Keňa | Zanzibar
| Dominikánská republika

ESO travel a. s.

Centrála
Korunovační 22
170 00 Praha 7
tel.: 233 377 711
fax: 233 377 716
info@esotravel.cz

Klientská centra
Revoluční 13
110 00 Praha 1
tel.: 222 316 994
fax: 224 803 361
revolucni@esotravel.cz

Václavské nám. 56
110 00 Praha 1
tel.: 222 211 120
tel./fax: 222 211 121
vaclavak@esotravel.cz

ESO travel – ORANGE travel
Galerie Vaňkovka
602 00 Brno
Tel.: 543 254 655 (755)
Fax: 543 255 783
brno@esotravel.cz

ESO travel – Pan'Europ
Masarykovo nám. 14
702 00 Ostrava
Tel.: 596 121 662
Fax: 596 121 655
ostrava@esotravel.cz

Vy cestujete, my se staráme

- unikátní koncept péče před cestou, během ní i po návratu
- člen největší světové skupiny cestovních pojišťoven ETIG
- nejširší škála produktů pro různé druhy cest

Potřebujete uspořádat konferenci, školení nebo společenské setkání a nevíte kde?

Zámecký areál Ctěnice

je vám k dispozici!

Nabízíme:

- Konferenční zázemí
- Gastronomické služby
- Ubytování v zámeckém hotelu

Pražská
informační
služba

Zámek Ctěnice
190 17 Praha 9 - Vinoř
Telefon: +420 724 506 115
E-mail: recepce@zamekctenice.cz
www.zamekctenice.cz